

Fontos még a 24-30 oldalig tartó rész.

A földadókataszterben nyilvántartandó változásoknak az alapmunkálatokon való keresztülvezetése körüli eljárás módosítása tárgyában.

1931. évi 131.500. XIII. a. szám.

(Körrendelet valamennyi pénzügyigazgatóságnak, pénzügyigazgatósági kirendeltségnek, kataszteri helyszínelési felügyelőségnek, állami földmérési felügyelőségnek, az állami földmérési térképtárnak, valamennyi községi előljárásának és városi adóhivatalnak.)

1. §.

(1) A m. kir. állami földmérési felügyelőségeknek kiadott és I. „Függelék“-ként idecsatolt 1931. évi 54.953. számú rendelettel az eddig rendszeresített „mérnöki I. számú nyilvántartási jegyzék“-et megszüntettem és helyette a földadónyilvántartás részére, 1931. évi június hó 1.-től kezdődőleg „Változási jegyzék“-szerkesztését rendelttem el.

(2) Ehhez képest utasítottam a nevezett felügyelőségeket, hogy telekkönyvi betétekkel bíró községekben, a jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott és irodailag elintézett birtokmegosztásokról ezentul községenként külön-külön „Változási jegyzék“-et (8.119. raktári számú nyomtatvány) szerkesszenek és azokat nagyobb községeknél minden hó 10. napjáig havonként, kisebb községeknél 2—3 havonként vagy félevenként, esetleg csak évenként az illetékes pénzügyigazgatóságoknak küldjék meg. (Földadókataszteri helyszíni eljárást nem igénylő változási jegyzékek.)

(3) A (2) bekezdésben foglaltak kiegészítéséül elrendelem a földmérési felügyelőségeknek, hogy telekkönyvi betétekkel bíró községekben a jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott birtokmegosztásokon kívül műszakilag irodai uton intézzék el és a készülő „Változási jegyzék“-be egyuttal vegyék fel az olyan birtokmegosztásokat is, amelyekre nézve a fél a birtokos személyében beállott változást a községi előljárásnál (városi adóhivatalnál) benyújtott, telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirattal igazolta és ehhez a kataszteri térkép méretarányai szerint készült megosztási vázrajzot csatolt. Az ilyen okiratokat a vonatkozó vázrajzokkal a pénzügyigazgatóság fogja a földmérési felügyelőségnek megküldeni. Az okiraton nyugvó birtokmegosztásokat a földmérési felügyelőség a (2) bekezdés értelmében készülő legközelebbi „Változási jegyzék“-be veszi fel (V. ö. 7. §-ban

foglaltakkal) és a 19. hasámba bejegyzi: „okirati megosztás“. Az okiratokat és a vázrajzokat a változási jegyzékhez csatolva a pénzügyigazgatóságnak vissza kell küldeni.

(4) Az „okirati megosztás“-megjegyzést a földmérési felügyelőség a birtokváltzási jegyzék jegyzet hasábjába is bevezeti. Ezt a megjegyzést és a vonatkozó iktató számot, megkülönböztetésül a jogerős telekkönyvi végzés alapján elintézett birtokmegosztásoktól, piros tintával kell a jegyzet hasámba bevezetni.

(5) Ha a fél által benyújtott okirat és a hozzácsatolt vázrajz alapján a megosztás műszakilag el nem intézhető, a földmérési felügyelőség az okiratot és a vázrajzot kellő felvilágosítással a pénzügyigazgatóságnak a fél értesítése végett visszaküldi.

(6) Az 1931. évi 54.953. számú rendelettel elrendeltem továbbá a földmérési felügyelőségeknek, hogy a (2) bekezdésben tárgyalt „Változási jegyzék“-en kívül ezentul külön-külön „Változási jegyzék“-be foglalják a nagyobb birtokfelosztások, birtokrendezések, határatcsatolások, adótárgy- és mivelési ág változások helyszíni bemérése folytán előállott változásokat, valamint a jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott és a helyszínen bemért birtokmegosztásokat. Az ilyen változásokat tartalmazó „Változási jegyzék“-et az állami földmérési felügyelőség az illetékes pénzügyigazgatóságnak esetről-esetre fogja megküldeni. (Rendszerint földadókataszteri helyszíni eljárást igénylő változási jegyzékek.)

2. §.

Utasítom továbbá a földmérési felügyelőségeket, hogy ha az 1. §. (2) bekezdésében tárgyalt „Változási jegyzék“-et a jövőben valamely telekkönyvi betétekkel bíró olyan községekre nézve fogják szerkeszteni, amelynek földmérési, illetőleg földadókataszteri munkálatai már az 1927. évi 45.516. számú rendelettel

elrendelt új helyrajzi számozás alkalmazásával készültek, a pénzügyigazgatóságnak megküldendő, „Változási jegyzék”-hez mindenkor csatoljanak a jegyzékben tárgyalt birtokmegosztásokról a nyilvántartási térkép alapján megközelítő pontossággal átlátszó papíron készített és tussal kihuzott egy-egy másolatot. Több ilyen másolat esetében azokat meg kell jelölni a változási jegyzék folyószámával és borítékba téve kell a jegyzékhez csatolni.

3. §.

(1) Az újabb részletes felmérés vagy mérnöki helyszínelés vagy tagosítás alapján készült földmérés és földadókataszteri munkálatok értékének fenntartása és elavulásának megelőzése céljából elhatároztam, hogy a jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott, valamint a legalább is telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiraton nyugvó birtokmegosztásokról az állami földmérés által készítendő, „Változási jegyzék”-et bevezetem azokban a községekben is, amelyeknek földmérési és földadókataszteri munkálatai már az előlemlített alapokon készültek, de telekkönyvi betétekkel még nem láttattak el. (A jelen körrendeletben ezentul: „új felmérésű, még nem betétes községek”)*

(2) Azoknak a községeknek a névsorát, amelyeket az (1) bekezdésben foglaltakhoz képest új felmérésű-nek tekintek, amelyekben tehát mérnöki nyilvántartást a jelen §-ban szabályozott módon bevezetem, külön fogom közölni az illetékes földmérési felügyelőségekkel és az illetékes pénzügyigazgatóságokkal.

(3) Az új felmérésű, még nem betétes községre nézve az illetékes földmérési felügyelőség az illetékes pénzügyigazgatóságtól minden év július hó 15-éig községenként csoportosítva megkapja azokat a birtokmegosztásokat jóváhagyó jogerős telekkönyvi végzéseket, amelyek a pénzügyigazgatóság által a községi előljáróságoknak (városi adóhivataloknak) kiadott végzések közül az előző év július hó 5-e óta a tárgyév július hó 5-éig érkeztek vissza a pénzügyigazgatósághoz, kivéve e végzések közül mégis azokat, amelyeket az előző évben a községbe (városba) ki-

küldött mérnök már elintézett. A földmérési felügyelőség a pénzügyigazgatóságtól továbbá megkapja azokat a birtokmegosztásokra vonatkozó okiratokat is, amelyeket a felek az említett időközben mutattak be a községi előljáróságnál (városi adóhivatalnál), kivéve ez okiratok közül is azokat, amelyeket az előző évben a községbe (városba) kiküldött mérnök már elintézett.

(4) Minthogy a telekkönyvi végzésekben (okiratokban) feltüntetett telekjegyzőkönyvi helyrajzi számokat mindenkor azonosítani kell a kataszteri birtokívek megfelelő helyrajzi számaival, az új felmérésű, még nem betétes községekben a birtokmegosztások csakis a helyszínen mérhetők be. A földmérési felügyelőség a pénzügyigazgatóságtól kapott végzések és okiratok alapján a kiküldendő mérnökök útitervét akként állítja össze, hogy a fentiek szerint mindenkor a helyszínen bemérendő birtokmegosztásokról a „Változási jegyzék”-ek legkésőbb az év november hónapjának 10-éig a pénzügyigazgatóságnak megküldhetők legyenek. A végzéseket és okiratokat a változási jegyzékhez csatolva a pénzügyigazgatóságnak vissza kell küldeni.

(5) Az alábbi 8. §. (1). és (6) bekezdése értelmében a községi előljáróság (városi adóhivatal) a telekkönyvi végzésben vagy okiratban foglalt helyrajzi számokat azonosítja a kataszteri birtokívek megfelelő helyrajzi számaival és az eredményt a végzés, illetőleg az okirat hátlapján feltünteti. A kiküldött mérnök köteles a községi előljáróság (városi adóhivatal) által végrehajtott azonosítást felülvizsgálni és a szükséghez képest helyesbiteni. A kiküldött mérnök nemcsak azokat a birtokmegosztásokat méri be, amelyek a neki a földmérési felügyelőség által kiadott végzésekben vagy okiratokban foglaltatnak, hanem az olyan végzésekben foglalt birtokmegosztásokat is, amely végzések az év június hó 1-e és a mérnöknek a községbe való érkezése közötti időben a telekkönyvi hatóságtól közvetlenül jutottak a községi előljárósághoz (városi adóhivatalhoz), illetőleg az olyan okiratokban foglalt megosztásokat is, amely okiratokat a felek a mérnöknek a községben (városban) való tartózkodása alatt mutattak be az előljáróságnál (adóhivatalnál).

(6) Minthogy a birtokmegosztások az új felmérésű, még nem betétes községekben csakis a helyszínen intézhetők el, a mívelési ág rovatokat a „Változási jegyzék” mindkét oldalán szabályszerűen ki kell tölteni, vagyis a részletek, illetőleg alrészletek területeit a változás előtti oldalon a kataszteri birtokívekben talált mívelési ágnak megfelelő rovatokba, a változás utáni oldalon pedig a tényleges mívelési ágnak megfelelő rovatokba is be kell vezetni. A földadó alá nem eső területek minőségét a 17—18., illetőleg a 34—35. hasábkokban kell feltüntetni. A telekkönyvi végzésben vagy az okiratban foglalt birtokmegosztás helyszíni bemérését a kiküldött mérnök a végzés, illetőleg az okirat

* *Jegyzet.* A jelen körrendelet szempontjából „új felmérésű, még nem betétes községek” azok is, amelyek egy korábbi felmérés alapján már elláttattak ugyan telekkönyvi betétekkel, de ezután újabb részletes felmérés vagy mérnöki helyszínelés vagy kiegészítő munkálatokkal kapcsolatos tagosítás alá kerültek és a betétek az új földadókataszteri munkálatok szerint még át nem alakítottak. Ezekben a községekben, ha a jelen körrendeletben az új felmérésű, telekjegyzőkönyves községeknél telekjegyzőkönyvről, telekjegyzőkönyvi végzésről, helyrajzi számról vagy földrészletről történik említés, az át nem alakított telekkönyvi betéteket, betéti végzést stb. t kell érteni. — Ha tagosítás esetében kiegészítő munkálatok nem készültek, ami csak betétes községben fordulhat elő, az ilyen községek a jelen rendelet szempontjából kétféle természetűek. A tagosításba bevont rész „új felmérésű, még nem betétes község”, míg a tagosításba be nem vont rész továbbra is „betétes község” és mindegyik rész a megfelelő szabályok szerint kezelendő.

hátlapjára vezetett záradékkal igazolja. E célból a kiküldött mérnököket az alábbi szövegű gummibélyegzővel kell ellátni: „A jelen végzésben (okiratban) foglalt telekjegyzőkönyvi helyrajzi számokat az érdekelt felek meghallgatásával a helyszínen azonosította és a megfelelő kataszteri helyrajzi számokra vonatkozó birtokmegosztásokat a helyszínen bemérte: Hely, Kelet és aláírás.“

(7) 1. Az új felmérésű, de még nem betétes községekben az új földadókataszteri munkálatok hatályba lépésétől 1931. évi december hó végéig a jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott, vagy okiraton nyugvó, vagy éppen csak pusztán a tényleges birtoklason alapuló birtokmegosztások a földadókataszteri munkálatokban az állami földmérés beavatkozása nélkül a következő módon vezettettek keresztül: A községi előjáróság (városi adóhivatal) a birtokmegosztást tartalmazó telekkönyvi végzésben vagy okiratban foglalt telekjegyzőkönyvi helyrajzi számokat először is azonosította a kataszteri birtokívek megfelelő helyrajzi számaival, az azonosítás után pedig a megosztást bevezette a községi I. számú nyilvántartási jegyzékbe. E bevezetés során a községi előjáróság (városi adóhivatal) a birtokmegosztás folytán keletkezett új földrésztetek megjelölésére régi helyrajzi számozású községekben alátörés alakjában váltakozva betűket és számjegyeket alkalmazott. (L. az F. H. Ö. 18. §-ának 10. pontjához fűzött utasítás (10) bekezdésének 11. pontját.) Új helyrajzi számozású községekben pedig (v. ö. az 1927. évi 45.516. számú rendelettel) a községi előjáróság (városi adóhivatal) a birtokmegosztás folytán keletkezett új földrészteteket az alapszámnak zárójelbe tett számjegyekkel való alaosztása által jelölte meg. (Pl. a 123. helyrajzi számból lett

$\frac{123}{(1)}$ és $\frac{123}{(2)}$; $\frac{123}{1}$ ből lett $\frac{123}{1(1)}$ és $\frac{123}{1(2)}$; a $\frac{123}{(1)}$ ből $\frac{123}{(1)(1)}$ és $\frac{123}{(1)(2)}$) A megosztás folytán

keletkezett új földrésztetek területe többnyire becslés útján állapítottatott meg. A községi I. számú nyilvántartási jegyzékbe a fentiek szerint bejegyzett adatokat azután a községi előjáróság (városi adóhivatal) keresztülvezette a kataszteri birtokíveken.

2. Abból a célból, hogy az új felmérésű, de még nem betétes községek új földadókataszteri birtokíveiben azok hatálybalépésétől 1931. évi december hó végéig az 1. pontban foglaltak szerint keresztülvezetett birtokmegosztások mérnöki szinten beméressenek és a birtokívekbe bevezetett helyrajzi számok ezzel kapcsolatban a megfelelő mérnöki helyrajzi számokkal kicseréltesse, vagyis avégből, hogy az új felmérésű, de még nem betétes községekben a jelen §-ban foglaltak szerint

tervbe vett mérnöki nyilvántartás az ilyen községekben a multa nézve is keresztülvezetessék és a földadókataszteri munkálatok ennek megfelelően helyesbítsenek, az illetékes földmérési felügyelőség az illetékes pénzügyigazgatóságtól 1932. évi április hó 15.-éig községenként csoportosítva meg fogja kapni minden egyes községnek I. számú nyilvántartási jegyzékeit, az illető község új földadókataszteri munkálatai hatálybalépésének évétől kezdve az 1931. év végéig eltelt időre.

3. A földmérési felügyelőség az I. számú nyilvántartási jegyzékekben előforduló birtokmegosztási eseteket a (6) bekezdésben foglaltak szem előtt tartásával a helyszínen beméri és az azokról készített „Változási jegyzék“-et (az I. számú nyilvántartási jegyzékekkel együtt) a pénzügyigazgatóságnak elküldi. Olyan községekben, amelyeknél az I. számú nyilvántartási jegyzékekben előforduló birtokmegosztások száma csekély, ezeknek helyszíni bemérését az 1932. évi rendes kiszállás alkalmával [(3) és (4) bekezdés] is el lehet végezni, az I. számú nyilvántartási jegyzékekben előforduló birtokmegosztásokról azonban ilyenkor is külön „Változási jegyzék“-et kell készíteni. Olyan községekben azonban, ahol a multból származó birtokmegosztások száma jelentékeny, ezek helyszíni elintézéséről külön kiszállás útján kell gondoskodni.

(8) Az (1)–(7) bekezdésben tárgyalt „Változási jegyzék“-en kívül a földmérési felügyelőségek az új felmérésű, de még nem betétes községek nézve külön-külön változási jegyzékekbe fogják foglalni a betétszerkesztési VI. és XVI. számú jegyzék alapján elintézett változásokat, az 1908: XXXIX. t.-c. hatálya alá eső birtokrendezések közül az urbéri elkülönítés és a legelőfelosztás (de nem a tagosítás) folytán előállott változásokat, a földbirtokreformtörvény alapján végrehajtott birtokrendezések, a földfeldarabolás (parcellázás), a határátsatolás folytán előállott változásokat, végül az adótárgy- és mivelési ág változások helyszíni bemérése folytán előállott változásokat. Az ilyen változásokat tartalmazó jegyzékeket a földmérési felügyelőség az illetékes pénzügyigazgatóságnak esetről-esetre fogja megküldeni. (V. ö. a 81.805/1931. sz. rendelettel). Ezek a változási jegyzékek rendszerint földadókataszteri helyszíni eljárást igényelnek.

(9) Az 1931. évi 81.805. számú rendelet 1. a) és 2. a) pontjában foglaltak értelmében a földmérési felügyelőségek által készítendő változási jegyzékek a részletes felmérés során már felmért birtokrendezés vagy parcellázás adatainak helyesbítését tartalmazzák és így földadókataszteri helyszíni eljárást rendszerint nem igényelnek.

4. §.

(1) Abból a célból, hogy a telekjegyzőkönyvi adatokat tartalmazó telekkönyvi vég-

zésekben foglalt helyrajzi számok a kataszteri birtokívek megfelelő helyrajzi számaival könyvebben és pontosabban azonosíthatók legyenek, a nem betétes községekben, akár új felmérésűek, akár régiak, a kataszteri (színes) birtokvázlatok ezentúl a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) fognak őriztetni. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azokra a községekre, amelyek a kataszteri birtokvázlatok másolataival rendelkeznek. Nem vonatkozik továbbá azokra a régi felmérésű községekre sem, ahol a régi felmérést a régi tagosítás (urbéri rendezés) követte és a kataszteri telekkönyv e tagosítás alapján készülvén, a régi felmérés alapján készült birtokvázlatok az azonosítás céljaira nem használhatók.

(2) A pénzügyigazgatóság a nem betétes községek kataszteri (színes) birtokvázlateit pontos átvételi elismervény mellett, amelyben a netalán hiányzó négyzetlapokat s az egyes négyzetlapok esetleges hibáit is fel kell tüntetni, az egyes községi előjárásoknak (városi adóhivataloknak) kiadja. A birtokvázlatokat a földadókataszteri munkálatokról vezetett leltári nyilvántartásban kiadásba kell helyezni, a visszaérkezett átvételi elismervényeket pedig az egyes községek munkacsomagjaiban az iratjegyzékhez fűzve kell megőrizni.

(3) A nagy értéket képviselő kataszteri (színes) birtokvázlatokért a községi (városi) közegek, illetőleg a község (város) a K. K. H. Ö. 158. §-ában és a hozzáfűzött utasításban foglaltak szerint felelősek. Használaton kívül a birtokvázlatokat mindenkor hevederrel vagy más alkalmas módon átkötve zárt szekrényben kell őrizni. A pénzügyigazgatóság földadónyilvántartási tisztviselői a községben teljesített külszolgálatuk alkalmával kötelesek a birtokvázlatok elhelyezését és állapotát megvizsgálni s a szükséghez képest a pénzügyigazgatóságnak jelentést tenni.

(4) A községi (városi) közegek a kataszteri birtokvázlatokat kizárólag a községi földadónyilvántartás céljaira használhatják. Szigorúan tilos a községi (városi) közegeknek a birtokvázlatokról másolatokat készíteni, vagy azokat másolatok készítésének céljaira magánmérnököknek vagy bárkinek rendelkezésére bocsátani.

(5) A pénzügyigazgatóság által kiküldött földadónyilvántartási, a kataszteri helyszínelési felügyelőség által kiküldött helyszínelési és a földmérési felügyelőség által kiküldött földmérési tisztviselők kivételével a birtokvázlatok sem más tisztviselőknek, sem hatóságoknak vagy hivataloknak ki nem adhatók. A telekkönyvi betétszerkesztés céljaira vagy más indokolt célokra való kiadás tekintetében a pénzügyigazgatóság rendelkezik.

(6) Nem betétes régi felmérésű olyan községekben, ahol az 1909: V. t.-c. alapján készült kataszteri telekkönyvet megelőzően érvényben

állott kataszteri telekkönyv helyrajzi számai a kataszteri birtokvázlatok helyrajzi számaival összehangban vannak, az (1) bekezdésben említett azonosítás további megkönnyítése céljából a birtokvázlatokkal együtt a jelzett régi kataszteri telekkönyvet is ki kell adni a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak).

(7) Az (1) bekezdés értelmében a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) kiadott kataszteri birtokvázlatokról másolatokat készíteni kívánó mérnöki kamarai tagokkal, m. kir. kulturmérnöki, folyam mérnöki vagy államépítészeti hivatalokkal a pénzügyigazgatóság közli, hogy a másolatok ezentúl a m. kir. állami földmérési térképtárnál (Budapest, II., Főutca 34.) szerezhetők be. A továbbra is a pénzügyigazgatóságnál őrzött birtokvázlatokról készíthető másolatok tekintetében az eddigi szabályok érvényben maradnak.

(8) Ha valamely nem betétes régi felmérésű község újabb részletes felmérés (mérnöki helyszínelés, kiegészítő munkálatokkal kapcsolatos tagosítás) alapján új földadókataszteri munkálatokat kap, az új kataszteri birtokvázlatok kiadásakor a régi birtokvázlatokat a (6) bekezdés értelmében kiadott régi kataszteri telekkönyvvel együtt a pénzügyigazgatóság bevonja. Hasonlóképp, ha valamely új felmérésű község telekkönyvi betétei a közforgalomnak átadatnak, a kataszteri (színes) birtokvázlatokat szintén be kell vonni, mert ilyenkor a m. kir. állami földmérési térképtár a községet fénynyomású térképmásolattal látja el.

5. §.

(1) A birtoklásban tényleg már beállott olyan változást, amelyről a fél okiratot nem állítottak ki, hanem a jogügylet létrejöttét csak szóval jelentették be (F. H. Ö. 18. §-ának 10. pontjához fűzött utasítás (4) bekezdése), a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) ezentúl nem szabad felvennie az I. számú nyilvántartási jegyzékbe és ehhez képest a kataszteri birtokíveken sem szabad keresztülvétnie.

(2) A birtokos személyében beállott változás bejelentése alkalmával tehát a birtokos a változás alá került földrészlet birtoklásához való jogosultságát ezentúl vagy telekkönyvi végzéssel köteles igazolni, vagy legalább olyan okirattal, amely a telekkönyvi bekebelezés alapján szolgálhat. (Lásd: Magyarországi telekkönyvi rendtartás. 81—86. §-ok.)

(3) A birtokos személyét illetőleg netalán előforduló téves kataszteri felvételek (F. H. Ö. 16. §. (2) bekezdésének 2. pontja) kiigazítását, a fél írásban benyújtott kérelmére, az (1)—(2) bekezdésben foglaltak szem előtt tartása mellett, a pénzügyigazgatóság rendeli el.

(4) Az olyan adásvételi szerződés, amelyben az eladó tulajdonjogának fenntartása mellett

arra kötelezte magát, hogy a tulajdonjog bekebelezésére az engedélyt a vételár egy részének, vagy bizonyos számú részleteknek lefizetése után fogja megadni, telekkönyvi bekebelezés alapjául nem szolgálhat. Következésképp ilyen okirat alapján a kataszteri birtokiveken sem szabad keresztülvezetést teljesíteni mindaddig, amíg az eladó a tulajdonjog bekebelezésére az engedélyt külön okiratban meg nem adja. A tulajdonjog fenntartásával kötött adásvételi szerződések gyakoriak a földfeldarabolásoknál (parcellázásoknál). Ilyen szerződések alapján a földadókataszteri munkálatokat a parcellázás eredménye szerint nem szabad átalakítani még akkor sem, ha az eladó (parcellázó) parcellázási vázrajzot és kiosztási tervet bocsát rendelkezésre és a parcellák tényleges átadását is igazolja. Ilyen szerződések alapján még a földadónak az F. H. Ö. 6. §-a (3) bekezdéséhez fűzött utasítás (2) bekezdése szerinti elkülönítése (szétosztása) iránt sem szabad intézkedni. Ha azonban később a parcellázó egyes földrészekre nézve a tulajdonjog bekebelezésére az engedélyt külön okiratban megadja, a birtokosváltozást a kataszteri birtokiveken keresztül kell vezetni.

(5) Az Országos Földbirtokrendező Biróságának ingatlanok juttatását kimondó ítélete olyan okirat, amelynek alapján a földadókataszteri munkálatokat a birtokrendezés eredménye szerint át kell alakítani; ugyanennek a bíróságnak új juttatást kimondó ítélete, valamint a Földbirtokrendezés befejezésével kapcsolatos tennivalók ellátásáról szóló 1931:XXXV. t.-c. 1. §-ában és a 2. §. 2. pontjában említett hatóságoknak új juttatást kimondó határozata pedig szintén olyan okiratok, amelyeknek alapján a birtokosváltozást a kataszteri birtokiveken keresztül kell vezetni.

(6) Betétes községekben, ha a bemutatott okiratban csak egy olyan földrészlet (az új helyrajzi számozású községekben: alaprészlet vagy birtoktest) is van, amelynél a területnek csak egy része ruháztatik át más birtokosra, a fél a változásnak a földadókataszteri munkálatokon való keresztülvezethetése céljából köteles az okirat egy másolati példányát a kataszteri térkép méretarányai szerint készült megosztási vázrajzzal a községi előljáróság (városi adóhivatal) rendelkezésére bocsátani.

(7) Új felmérésű, de még nem betétes községekben, ha a bemutatott okiratban foglalt telekjegyzőkönyvi helyrajzi számok azonosítása után a megfelelő kataszteri helyrajzi számok, illetőleg földrészek (alaprészletek, birtoktestek) között csak egy olyan is van, amelynél a területnek csak egy része ruháztatik át más birtokosra, a fél a változásnak a földadókataszteri munkálatokon való keresztülvezethetése céljából ugyancsak köteles az okirat egy másolati példányát a községi előljáróság (városi adóhivatal) rendelkezésére bo-

csátani. Megosztási vázrajz benyújtása ilyen községekben nem kötelező.

6. §.

Régi felmérésű nem betétes községekben, ha a fél a birtokos személyében beállott változást az 5. §. (2) bekezdésében előírt okirattal jelenti be, a községi előljáróság (városi adóhivatal) a változást az azonosítás elvégzése után, az I. számú nyilvántartási jegyzékbe felveszi és a kataszteri birtokiveken keresztülvezeti, tekintet nélkül arra, hogy az azonosítás eredményeként megállapított kataszteri helyrajzi számok, illetőleg földrészek egész területükkel, megosztás nélkül ruháztatnak-e át más birtokosra vagy sem. A községi előljáróság (városi adóhivatal) az okiratot a félnek visszaadja. Megosztások eseteiben a községi előljáróság (városi adóhivatal) a keletkezett új földrészeket helyrajzi számokkal az F. H. Ö. 18. §-ának 10. pontjához fűzött utasítás (10) bekezdésének 11. és 12. pontjában előírt módon jelöli meg.

7. §.

(1) *Betétes községekben*, ha a fél a birtokos személyében beállott változást az 5. §. (2) bekezdésében előírt okirattal jelenti be és az okiratban foglalt valamennyi földrészlet (alaprészlet vagy birtoktest) egész területével, megosztás nélkül ruháztatik át más birtokosra, a községi előljáróság (városi adóhivatal) a változásokat az I. számú nyilvántartási jegyzékbe felveszi és a kataszteri birtokiveken keresztülvezeti, végül az okiratot a félnek visszaadja.

(2) Ha azonban a bemutatott okiratban csak egy olyan földrészlet (alaprészlet vagy birtoktest) is van, amelynél a területnek csak egy része ruháztatik át más birtokosra, a községi előljáróság (városi adóhivatal) a felet felhívja, hogy a bemutatott okiratról egy másolati példányt, az abban tárgyalt megosztásról pedig a kataszteri térkép méretarányai szerint készült vázrajzot adjon be. Amint a fél ennek eleget tett, a községi előljáróság (városi adóhivatal) az okirat másolati példányában foglalt mindazokat a földrészeket, amelyek egész területükkel, megosztás nélkül ruháztatnak át más birtokosra, az I. számú nyilvántartási jegyzékbe felveszi és a kataszteri birtokiveken keresztülvezeti. Az okiratban foglalt olyan földrészeket azonban, amelyeknél a területnek csak egy része ruháztatik át más birtokosra, a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) nem szabad az I. számú nyilvántartási jegyzékbe felvennie és a kataszteri birtokiveken keresztülvezetnie. Az ilyen földrészeket helyrajzi számát a községi előljáróság (városi adóhivatal) az okirat hátlapjára rájegyzi és melléje a következő záradékot írja: „Csak változási jegyzék alapján vezethető keresztül.” A községi előljáróság (városi adóhivatal) az ilyen ok-

iratokat a hozzájuk tartozó vázrajzokkal együtt a pénzügyigazgatóság által kiadott telekkönyvi végzések legközelebbi visszatérjesztésekor azokhoz csatolja.

(3) A pénzügyigazgatóság az előző bekezdés értelmében hozzá beterjesztett okiratokat a hozzájuk tartozó vázrajzokkal az 1. §. (3) bekezdésére való hivatkozással az illetékes földmérési felügyelőségnek megküldi.

8. §.

(1) *Az új felmérésű, még nem betétes községekben* a községi előljáróság (városi adóhivatal) az érdekelt birtokosoknak, valamint a határt jól ismerő lakosoknak, városokban a mező- vagy hegyrendőrségnek meghallgatása mellett, (az esetleg rendelkezésre álló kataszteri telekkönyv és) a birtokvázlatok segítségével, a telekkönyvi hatóságtól *közvetlenül érkezett végzésben* foglalt telekjegyzőkönyvi helyrajzi számokat azonosítja a kataszteri birtokivék megfelelő helyrajzi számaival és az azonosítás eredményét *helyrajzi számonként* rájegyzi a végzés hátlapjára: „A..... telekjegyzőkönyvi helyrajzi szám megfelel.....község.....számu birtokivében foglalt..... kataszteri helyrajzi számnak, számoknak.” (A község nevének megjelölése azért fontos, mert a telekjegyzőkönyvek gyakran nem állanak összhangban a közigazgatási és így az azzal egybeeső kataszteri beosztással.)

(2) A községi előljáróság (városi adóhivatal), miután az azonosítást a telekjegyzőkönyvi végzésben foglalt minden egyes helyrajzi számra, illetőleg földrészletre elvégezte, az azonosítás eredményeként megállapított azokat a kataszteri helyrajzi számokat, illetőleg földrészleteket, amelyek *egész területükkel* megosztás nélkül ruháztatnak át vagy szállanak át más birtokosra, az I. számu nyilvántartási jegyzékbe felveszi és a kataszteri birtokivéken keresztülvezeti. Ebben az esetben a községi előljáróság (városi adóhivatal) a végzés hátlapján, az *egészben átruházott vagy átszállott földrészletek kataszteri helyrajzi száma mellé* az előírt záradékot (F. H. Ö. 18. §-ának 10. pontjához fűzött utasítás (16) bekezdése) írja.

(3) Az azonosítás eredményeként megállapított azokat a kataszteri helyrajzi számokat, illetőleg földrészleteket azonban, amelyek *csak részben* ruháztatnak át vagy szállanak át más birtokosra, amelyeknél tehát az átruházás vagy átszállás birtokmegosztással kapcsolatos, a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) nem szabad felvennie az I. számu nyilvántartási jegyzékbe. Ebben az esetben a községi előljáróság (városi adóhivatal) a végzés hátlapján, a *részben átruházott vagy átszállott földrészletek kataszteri helyrajzi száma mellé* ezt a záradékot írja: „Csak változási jegyzék alapján vezethető keresztül.”

(4) Ha a végzés valamely telekjegyzőkönyvi földrészlet tört részének átruházását vagy át-

szállását rendeli el, az azonosítás eredményeként megállapított kataszteri földrészletnek is csak tört része fog átruháztatni vagy átszállani. Ez az eset tehát feltétlenül a (3) bekezdés alá tartozik. Lehetséges azonban az is, hogy a végzés valamely telekjegyzőkönyvi földrészletnek *egészben* való átruházását vagy átszállását rendeli el, az eset azonban mégis a (3) és nem a (2) bekezdés alá tartozik, mert a telekjegyzőkönyvi földrészlet területe csak egy részét teszi az azonosítás eredményeként megállapított kataszteri földrészlet területének; a kataszteri helyrajzi szám, illetőleg földrészlet tehát megoszlik. Előfordulhat még az is, hogy a végzés *egy* telekjegyzőkönyvi földrészletnek *egészben* való átruházását vagy átszállását rendeli el, ennek a földrészletnek azonban az azonosítás eredménye szerint a kataszteri birtokivékben egy vagy két egész földrészlet és egy további földrészletnek része felel meg. Ebben az esetben azokra a kataszteri földrészletekre nézve, amelyek *egészben* cserélnek birtokost, a (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, míg az a kataszteri földrészlet, amelynél a területnek csak egy része cserél birtokost, a (3) bekezdés rendelkezései alá esik.

(5) Ha a fél a birtokos személyében beállott változást az 5. §. (2) bekezdésében előírt okirattal jelenti be és az okiratban foglalt telekjegyzőkönyvi helyrajzi számok azonosítása után a megfelelő kataszteri helyrajzi számok, illetőleg földrészletek (alaprészletek vagy birtoktestek) mindegyike *egész területével*, megosztás nélkül ruháztatik át más birtokosra, a községi előljáróság (városi adóhivatal) a változásokat az I. számu nyilvántartási jegyzékbe felveszi és a kataszteri birtokivéken keresztülvezeti, végül az okiratot a félnek visszaadja.

(6) Ha azonban a bemutatott okiratban foglalt telekjegyzőkönyvi helyrajzi számok azonosítása után a megfelelő kataszteri helyrajzi számok, illetőleg földrészletek (alaprészletek vagy birtoktestek) között csak egy olyan is van, amelynél a területnek csak egy része ruháztatik át más birtokosra, a községi előljáróság (városi adóhivatal) a felet felhívja, hogy a bemutatott okiratról egy másolatí példányt adjon be. Amint a fél ennek eleget tett, a községi előljáróság (városi adóhivatal) az azonosítás eredménye szerint *egész területükkel* átruházott kataszteri helyrajzi számokat, illetőleg földrészleteket az I. számu nyilvántartási jegyzékbe felveszi és a kataszteri birtokivéken keresztülvezeti. Az azonosítás eredménye szerint területüknek csak egy részével átruházott kataszteri helyrajzi számokat, illetőleg földrészleteket azonban a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) nem szabad az I. számu nyilvántartási jegyzékbe felvennie és a kataszteri birtokivéken keresztülvezetnie. Az ilyen földrészletek telekjegyzőkönyvi és megfelelő kataszteri helyrajzi számát a községi előljáróság (városi adóhivatal) az okirat hátlapjára rájegyzi és melléje a követ-

kező záradékot írja: „Csak változási jegyzék alapján vezethető keresztül.”

(7) A pénzügyigazgatóság által az F. H. Ö. 18. §-ának 10. pontjához fűzött Utasítás (19) bekezdése értelmében kiadott telekkönyvi végzések megérkezése után a községi előljáróság (városi adóhivatal) a pénzügyigazgatóság által kiadott minden egyes végzéshez kikeresi az azonos községi példányt és a jelen §. (1)—(3) bekezdése értelmében a végzés községi példányának hátlapjára vezetett azonosítást és záradékokat, valamint a községben (városban) működött mérnök által a 3. §. (6) bekezdése értelmében odajegyzett záradékot a pénzügyigazgatósági példány hátlapjára rámásolja. Ha a pénzügyigazgatóság által kiadott valamelyik végzésnek megfelelő példánya a községi előljárósághoz (városi adóhivatalhoz) nem érkezett volna, a végzésnek a pénzügyigazgatóság által kiadott példányát az (1)—(4) bekezdések megfelelő alkalmazásával, úgy kell kezelni, mint a telekkönyvi hatóságtól a községi előljárósághoz (városi adóhivatalhoz) közvetlenül megküldött végzéseket.

(8) A (7) bekezdésben előírt teendők teljesítése után a községi előljáróság (városi adóhivatal) köteles a pénzügyigazgatóság által kiadott összes végzéseket azok átvételétől számított 30 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz betérjeszteni. A pénzügyigazgatóság által május hó 31.-én kiadott végzéseket június hó 30.-án minden körülmények között postára kell tenni. Ha a községi előljárósághoz (városi adóhivatalhoz) a telekkönyvi hatóságtól közvetlenül megküldött valamelyik végzésnek megfelelő példányát a pénzügyigazgatóság nem adta volna ki, a végzésnek ezt a községi példányát is be kell terjeszteni a pénzügyigazgatósághoz. Végül ugyanekkor be kell terjeszteni a (6) bekezdésben tárgyalt okiratokat is.

9. §.

(1) A részletes felmérést, mérnöki helyszínelést, tagosítást vagy másnemű birtokrendezést, vagy földfeldarabolást (parcellázást) követő első birtokvalósítás továbbra is az eddigi szabályok szerint történik. Különös figyelmet kell azonban fordítani a 29. §-nak a birtokmegosztásokra vonatkozó rendelkezéseire.

(2) Ha valamely (akár régi felmérésű nem betétes, akár új felmérésű, de még nem betétes, vagy akár betétes) községben a hibásan vezetett kataszteri birtokívek rendbehozatala céljából *újabb* birtokvalósítás történik, tekintet nélkül arra, hogy a birtokvalósítást a községi előljáróság (városi adóhivatal) végzi vagy végezteti, vagy azt a kirendelt állami munkatárs végzi, annak során az 5. §. (1)—(2) bekezdésében előírt szabályokat szigorúan be kell tartani.

(3) Ha a (2) bekezdésben említett újabb birtokvalósítás betétes községben történik, a birtokvalósítás során a felek által bemutatott,

vagy a községi előljáróság (városi adóhivatal) által addig átvezetni elmulasztott jogerős telekkönyvi végzésekben foglalt birtokosváltozásokat a kataszteri birtokíveken keresztül kell vezetni még akkor is, ha a végzések birtokmegosztást tartalmaznak. Ha a birtokvalósítás során nem végzésbe, hanem telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratba foglalt birtokváltozást kell keresztülvezetni és az okiratban csak egy olyan földrészlet (alaprészlet vagy birtoktest) is van, amelynél a területnek csak egy része ruháztatik át más birtokosra, a birtokvalósítást végző a 7. §. (2) bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásával jár el. A birtokvalósítás során „csak változási jegyzék alapján vezethető keresztül” záradékkal ellátott valamennyi okiratot a hozzájuk tartozó vázrajzokkal együtt a birtokvalósítást végző egyszerre terjeszti be a pénzügyigazgatósághoz. A pénzügyigazgatóság az okiratokat és a vázrajzokat soronkívül változási jegyzékbe foglalás végett az illetékes földmérési felügyelőségnek megküldi.

(4) Ha a (2) bekezdésben említett újabb birtokvalósítás új felmérésű, még nem betétes községben történik, ha a birtokvalósítás során keresztülvezetendő telekkönyvi végzésben vagy okiratban foglalt telekkönyvi helyrajzi számok azonosítása után, a megfelelő kataszteri helyrajzi számok, illetőleg földrészletek (alaprészletek vagy birtoktestek) között csak egy olyan is van, amelynél a területnek csak egy része ruháztatik át más birtokosra, a birtokvalósítást végző a 8. §. (3), illetőleg (6) bekezdésében foglaltak megfelelő alkalmazásával jár el. A birtokvalósítás során „csak változási jegyzék alapján vezethető keresztül” záradékkal ellátott valamennyi telekkönyvi végzést és okiratot a birtokvalósítást végző egyszerre terjeszti be a pénzügyigazgatósághoz. A pénzügyigazgatóság a végzéseket és okiratokat soronkívüli változási jegyzékbe foglalás végett az illetékes földmérési felügyelőségnek megküldi.

10. §.

(1) Az új felmérésű, még nem betétes községekre nézve a pénzügyigazgatóság minden év július hó 5.-én községenként előveszi azokat a telekkönyvi végzéseket és okiratokat, amelyek eddig a napig az előző év július hó 5.-e óta érkeztek vissza a községi előljáróságtól (városi adóhivaltól). A végzések közül különválasztja azokat, amelyeknek hátlapján a „Csak változási jegyzék alapján vezethető keresztül” záradék található. Ezeket a végzéseket és az összes okiratokat azoknak kivételével, amelyek a rájuk vezetett *mérnöki* záradékból láthatólag már elintéztettek, iratjegyzékbe foglalja és legkésőbb július hó 15.-ig az illetékes földmérési felügyelőségnek megküldi. (V. ö. a 3. §. (3) bekezdésével).

(2) Az (1) bekezdés szerint megküldött végzésekben és okiratokban foglalt birtokmegosztás-

sokról a pénzügyigazgatóság községenként legkésőbb az év november hónapjának 10.-éig „változási jegyzék”-et kap az illetékes földmérési felügyelőségtől. Az ilyen változási jegyzék földadókataszteri helyszini eljárást csak abban az esetben igényel, ha adótárgy- vagy művelési ágváltozást foglal magában.

(3) A pénzügyigazgatóság az új felmérésű, még nem betétes községek I. számú nyilvántartási jegyzékeit, az egyes községek új földadókataszteri munkálatai hatályba lépésének évétől kezdve az 1931. év végéig eltelt időre összegyűjti és iratjegyzékbe foglalva legkésőbb 1932. évi április hó 15.-éig az illetékes földmérési felügyelőségnek megküldi (V. ö. 3. §. (7) bekezdésének 2. pontjával).

(4) A (3) bekezdés szerint megküldött I. számú nyilvántartási jegyzékekben foglalt birtokmegosztásokról a pénzügyigazgatóság „Változási jegyzék”-et kap az illetékes földmérési felügyelőségtől. Az ilyen változási jegyzék földadókataszteri helyszini eljárást csak abban az esetben igényel, ha adótárgy- vagy művelési ág változást foglal magában.

11. §.

(1) Mihelyt a helyszini eljárást nem igénylő változási jegyzék (1. 1. §. (2) bek., 3. §. (9) bek. és 10. §. (2) és (4) bek.) a földmérési felügyelőségtől megérkezett, a pénzügyigazgatóság késedelem nélkül a következő intézkedéseket teszi:

1. a) Ha a szóbanforgó község betétes és a korábbi változások (adótárgy- és művelési ág változási vagy mérnöki I. számú nyilvántartási jegyzék, stb.) a kataszteri telekkönyvben és a részletes osztálykivonatban át vannak vezetve (és az átvezetett változások közt az alábbi 2. a) és 2. b) pontban tárgyalt eset nem fordul elő), a pénzügyigazgatóság az (irodailag elintézt) változási jegyzék változás előtti oldalának 5—14. és 16—18. hasábjait a fejfelírásoknak megfelelően a telekkönyvből és az osztálykivonatból kitölti, a földadó alá nem eső területek minőségét a 17—18. hasábokban feltünteti, a megfelelő hasábokat oldalanként összegezi és összesíti. Ebben az esetben a pénzügyigazgatóság a változás előtti állapot adatai szerint a változás utáni oldalon a 23—31. hasábokat is kitölti és ugyanezen adatok szerint a kataszteri tiszta jövedelmet is kiszámítja. A földadó alá nem eső területek minőségét a 34—35. hasábokban feltünteti. A több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészletek kataszteri tiszta jövedelmét is a változás előtti állapot szerint kell kiszámítani. Ezután a pénzügyigazgatóság a megfelelő hasábokat a változás utáni oldalon is oldalanként összegezi, összesíti és a változási jegyzéket a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) azonnal kiadja.

1. b) Új felmérésű még nem betétes községekben a pénzügyigazgatóság ugyanígy jár el azzal

a különbséggel, hogy a változási jegyzéknek csak a 6., 16—18., illetőleg a 23., 33—35. hasábjait kell kitöltenie és csak a 16. és 33. hasábokat kell összegeznie és összesítenie, mert a többi hasábot a földmérési felügyelőség a kataszteri birtoklevelek adatai szerint már kitöltötte, azokat összegezte és összesítette. Ilyen községekben ugyanis a változási jegyzék mindig a birtokmegosztások helyszini bemérése alapján készül. (Kivételesen előfordul ez betétes községben is, amikor is, ha osztályba sorozásra szükség nincs, az eset az itt tárgyalttal azonos.)

2. a) Ha a változási jegyzék változás előtti oldalán található földrészlet megelőzőleg törént adótárgy- vagy művelési ág változás folytán megosztott és a kataszteri telekkönyvben már két vagy több földrészlet alakjában szerepel, betétes régi helyrajzi számozású községben, a pénzügyigazgatóság a változási jegyzéknek csak a változás előtti oldalát tölti ki, összegezi le és összesíti. Ezután a változási jegyzéket azonnal kiadja a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak.)

2. b) Ha a 2. a) pontban tárgyalt eset betétes új helyrajzi számozású községben fordul elő, a pénzügyigazgatóság az (irodailag elintézt) változási jegyzék változás előtti oldalának kitöltése után a 2. §. értelmében kapott vázrajz segítségével a változás utáni oldalt is kitölti. Hogy ez a művelet elvégezhető legyen, annak nélkülözhetetlen előfeltétele, hogy a földadó-nyilvántartási biztos új helyrajzi számozású községekben az adótárgy- vagy művelési ág változások osztályba sorozása alkalmával akkor, amidőn valamely alaprészlet vagy alrészlet területének csak egy részében állapított meg adótárgy- vagy művelési ág változást, az új művelési ág határvonalát a kataszteri birtokvázlatba írónnal megközelítő pontossággal berajzolja. Hasonlóképp fel kell tüntetnie a birtokvázlaton azt az esetet is, amidőn valamely alrészletet megszüntet, illetőleg beolvaszt a szomszédos alrészletbe annál fogva, mert az addig különböző művelési ágba tartozott földrészletek ugyanegy művelési ágba kerültek. A követendő eljárást az alábbi példa szemlélteti:

A földmérési felügyelőségtől kapott vázrajz és változási jegyzék a következőket tartalmazza:

	a ház	b kert
	c sztó	
105 1		105
105 2		

Változás előtt			Változás után		
hold □-öl			hold □-öl		
105	a	100	105	a	100
	b	300	$\frac{1}{1}$	b	300
	c	1 —	$\frac{105}{1}$	c	1000
			$\frac{105}{1}$		600
			$\frac{105}{2}$		

A pénzügyigazgatóság a kataszteri birtokvázlaton és a kataszteri telekkönyvben a 105 helyrajzi számú alaprészletre nézve a következő adatokat találja:

A kataszteri birtokvázlaton:

a	b
ház	kert
c	d
szántó	szőlő
105	400
	□-öl
	ki-
	becs-
	lés

A kataszteri telekkönyvben:

	hold □-öl
105	a 100 ház és udvar
b	300 kert
c	1200 szántó
d	400 szőlő

A kapott vázrajzot a kataszteri birtokvázatra ráillesztve (ráazonosítva) a pénzügyigazgatóság a változási jegyzék változás előtti és változás utáni oldalát így tölti ki:

Változás előtt:			Változás után:		
hold □-öl			hold □-öl		
105	a	100 ház és udvar	105	a	100 ház és udvar
	b	300 kert	$\frac{1}{1}$	b	300 kert
	c	1200 szántó	$\frac{105}{1}$	c	750 szántó
	d	400 szőlő	$\frac{105}{1}$	d	250 szőlő
			$\frac{105}{2}$	a	450 szántó
			$\frac{105}{2}$	b	150 szőlő

A $\frac{105}{1}$ c és d, valamint a $\frac{105}{2}$ a és b alrész-

letek területét a földadónyilvántartási biztos a kataszteri birtokvázlat és a vázrajz egybevetése alapján hozzávetőlegesen számította ki. A fenti példában ismertetett művelet elvégzése után a pénzügyigazgatóság a változás utáni oldalon a kataszteri tiszta jövedelmet a változás előtti állapot adatai szerint kiszámítja, a változási jegyzéknek úgy a változás előtti, mint a változás utáni oldalát összegezi, összesíti és a változási jegyzéket a községi előljárósnak (városi adóhivatalnak) kiadja.

2. c) Uj felmérésű, még nem betétes községekben a 2. a) vagy a 2. b) alatt ismertetett eljárásra szükség nincsen, mert ezeknél a községeknél a változási jegyzék változás előtti oldala a kataszteri birtokívek adatai szerint készül. A változási jegyzékre nézve a pénzügyigazgatóság az 1. b) pontban foglaltak szerint jár el.

3. a) Ha a szóban forgó község betétes, régi helyrajzi számozású vagy új felmérésű, még nem betétes község és a korábbi változások a kataszteri telekkönyvben és a részletes osztálykivonatban átvezetve még nincsenek, a pénzügyigazgatóság a változási jegyzéket kitöltés végett a községi előljárósnak (városi adóhivatalnak) azonnal kiadja.

3. b) Betétes új helyrajzi számozású községekben, ha a korábbi változások a kataszteri telekkönyvben és a részletes osztálykivonatban átvezetve még nincsenek, a pénzügyigazgatóság ezeket a korábbi változásokat változási jegyzék útján (26. §.) sürgősen átvezeti, azután pedig az 1. a), illetőleg a 2. b) pontban foglaltak szerint jár el.

(2) A változási jegyzéket a községi előljárósnak (városi adóhivatalnak) a csatolt 1. számú minta szerinti nyomtatvány (... rak-tári szám) felhasználásával kell kiadni. *Betétes községekben* a pénzügyigazgatóság a telekkönyvi hatóság által neki megküldött végzések közül a változási jegyzékhez csatolja mindazokat a végzéseket, amelyek a jegyzékben foglalt megosztásokra vonatkoznak.

(3) A községi előljárósnak (városi adóhivatalnak) a változási jegyzék megérkezése után azonnali teendői a következők:

1. Ha betétes régi helyrajzi számozású községben a változási jegyzék változás előtti oldalán található földrészlet megelőzőleg történt adótárgy- vagy miveltési ág változás folytán megoszlott és a kataszteri telekkönyvben már két vagy több földrészlet alakjában szerepel és ehhez képest a pénzügyigazgatóság a változási jegyzéknek csak a változás előtti oldalát töltötte ki és összegezte le, a községi előljáróság (városi adóhivatal) a helyszínén, vagy az érdekeltek meghallgatása útján megállapítja, hogy a változás utáni oldalon a mérnöki megosztás folytán keletkezett új földrészletekből mennyi terület melyik miveltési ágba tartozik. A mérnöki megosztás után keletkezett új földrészletekből az adótárgy- vagy miveltési ág változás figyelembevétele folytán előállott további földrészlete-

ket a községi előljáróság (városi adóhivatal) betűkkel jelöli meg a következő példa szerint: A változási jegyzékben a 931. helyrajzi számú, 1 kataszteri hold 624 négyszögöl területű (szántóföld miveltési águ) földrészlet a $\frac{931}{1}$ helyrajzi számú, 1 kataszteri hold 100 négyszögöl és a $\frac{931}{2}$ helyrajzi számú 524 négyszögöl területű földrészletekre oszlik meg. A birtokos személyében beállott változás következtében megosztás alá került földrészlet azonban megelőző miveltési ág változás folytán a földadókataszteri alaplunkálatokban már 931/a. helyrajzi szám alatt 400 négyszögöl területtel a szőlőmiveltési ágban és 931/b. helyrajzi szám alatt 1 hold 224 négyszögöl területtel a szántóföld miveltési ágban szerepel. Ha a községi előljáróság (városi adóhivatal) megállapításának eredménye szerint a miveltési ágban változott 400 négyszögöl szőlő területű 931/a. helyrajzi számú földrészletet a $\frac{931}{1}$ helyrajzi számú 1 hold 100 négyszögöl területű új földrészlet foglalja magában, a megállapítás eredményét a változási jegyzék változás utáni oldalára a községi előljáróság (városi adóhivatal) így vezeti be, illetőleg az ott talált adatokat így igazítja ki:

$\frac{931}{1}$ /a szőlő	400 □-öl
$\frac{931}{1}$ /b szántó	1300 „
$\frac{931}{2}$ szántó	524 „

Amint látható, a mérnöki helyrajzi számokból [amelyeket a változási jegyzék változás utáni oldalán készen kap a községi előljáróság (városi adóhivatal)] az adótárgy- vagy miveltési ág változás figyelembevétele folytán előállott további földrészletek jelzésére szolgáló betűket a tört alaku mérnöki helyrajzi szám után, a vízszintes törési vonal mellé kell írni. Óvakodni kell attól, hogy a betűt a mérnöki helyrajzi szám nevezőjébe írjuk, így $\frac{931}{1 \text{ a.}}$

A fentebbi példa ábrában szemléltetve a következő képet mutatja:

$\frac{931}{1}$ 1 h. 100 □-öl	$\frac{931}{2}$ 524 □-öl
931/a 400 □-öl szőlő kibocsátás	931/b 1 h 224 □-öl szántó

Ha a fenti példában az összes tényezők változatlanok, csak a mérnöki megosztás történt másképp. tegyük fel, az alábbi ábra szerint:

$\frac{931}{1}$ 1 h 100 □-öl	931/b 1 h 224 □-öl szántó
$\frac{931}{2}$ 524 □-öl	931/a 400 □-öl szőlő kibocsátás

a községi előljáróság (városi adóhivatal) az adótárgy- vagy miveltési ág változás figyelembevétele folytán előállott további földrészleteket így fogja megjelölni:

$\frac{931}{1}$ /a szőlő	300 □ öl
$\frac{931}{1}$ /b szántó	1400 „
$\frac{931}{2}$ /a szőlő	100 „
$\frac{931}{2}$ /b szántó	424 „

Ebben az esetben a községi előljáróság (városi adóhivatal) az előállott további földrészletek területét is kénytelen megállapítani, amit becslés útján végez el. A fenti példában ismertett művelet elvégzése után a változás utáni oldalon a kataszteri tisztajövedelmet az (1) bekezdés 1. a) pontjában foglaltak szerint a községi előljáróság (városi adóhivatal) számítja ki, azután a megfelelő hasábokat oldalankint leösszegezi és összesíti.

2. a) Ha betétes régi helyrajzi számozású községben a korábbi változások a kataszteri telekkönyvben és a részletes osztálykivonatban átvezetve még nincsenek és ehhez képest a pénzügyigazgatóság a változási jegyzéket egyáltalában nem töltötte ki, a változási jegyzéknek úgy a változás előtti, mint a változás utáni oldalát, az (1) bekezdés 1. a) pontjában foglaltak szerint a kataszteri birtokívekből, a községi előljáróság (városi adóhivatal) tölti ki, a megfelelő hasábokat oldalankint leösszegezi és összesíti. Ha a változási jegyzékben a jelen (3) bekezdés 1. pontjában ismertett esetek fordulnának elő, a községi előljáróság (városi adóhivatal) ezekre nézve a kataszteri birtokívek segítségével az ott előírt eljárást követi.

2. b) Új felmérésű még nem betétes községben a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) csak a 6., 16—18., illetőleg a 23., 33—35. hasábokat, kell kitöltenie és csak a

16. és 33. hasábkot kell összegeznie és összesítenie, mert a többi hasábot már kitöltve és összesítve kapja.

3. Az (1) bekezdésnek, illetőleg a jelen (3) bekezdés 1. vagy 2. pontjának rendelkezései szerint kiegészített változási jegyzékben foglalt változásokat a községi előjáróság (városi adóhivatal) az I. számú nyilvántartási jegyzékbe felveszi és a vonatkozó kataszteri birtokíveken szabályszerűen keresztülvezeti.*) Ennek megtörténtét a változási jegyzék címlapjára nyomtatott IV. alatti záradékban igazolja. Ha a változási jegyzékhez csatolt telekkönyvi végzés a jegyzékben tárgyalt birtokmegosztásokon kívül valamely másik földrészletnek birtokmegosztás nélküli átruházását vagy átszállását is tárgyalja és a községi előjáróság (városi adóhivatal) ezt még nem vette volna fel az I. számú nyilvántartási jegyzékbe és a vonatkozó birtokíveken nem vezette volna keresztül, ezt most végzi el és ennek megtörténtét a végzés hátlapján az előírt záradékkal igazolja. A változási jegyzékben előforduló, több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészletből megosztás folytán keletkezett összes (tehát 1 kataszteri holdnál akár kisebb, akár nagyobb) új földrészleteket a folyó évi II. számú nyilvántartási jegyzékbe felveszi és ennek tétele számát a változási jegyzék 38. hasábjának megfelelő rovatába bejegyzí.

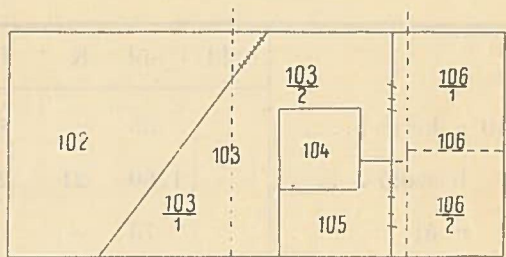
4. A kiadott változási jegyzéket a községi előjáróságnak (városi adóhivatalnak) közszemlére kitennie nem kell, köteles azonban azt (betétes községeknél a kiadott végzésekkel együtt) a fenti munkálat végrehajtása után azonnal, de legkésőbb a változási jegyzék megérkezésétől számított 30 nap alatt a pénzügyigazgatóságához beterjeszteni.

(4) A jelen §-ban tárgyalt, földadókataszteri helyszíni eljárást nem igényelt változási jegyzéket a pénzügyigazgatóságnak a pénzügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjeszteni nem kell.

(5) A jelen §-ban tárgyalt változási jegyzékekben foglalt változásokat (helyrajzi szám- és területváltozásokat, figyelmen kívül hagyva a birtokos nevének változását) ezentúl a kataszteri telekkönyvön is keresztül kell vezetni. A keresztülvezetés a pénzügyigazgatóság kötelessége. A keresztülvezetés módját a 23. §. szabályozza.

(6) A jelen §-ban tárgyalt, földadókataszteri helyszíni eljárást nem igényelt változási jegyzékekben a változás utáni oldalon kiszámított

kataszteri tiszta jövedelmi tételek végösszegének meg kell egyeznie a változás előtti oldal tiszta jövedelmi tételeinek végösszegével. Ez alól a szabály alól kivétel az az eset, amidőn az állami földmérés a változási jegyzékben a legkisebb területi szabványt el nem érő (F. H. Ö. 18. §. 1. pontjához fűzött utasítás (36) bekezdésének 4. és 5. pontja) területű földrészleteket más mivvelési águ földrészletekbe olvasztotta be, miáltal a változás utáni oldalon a kataszteri tiszta jövedelem végösszegében a változás előtti oldal végösszegéhez képest különbözet mutatkozhatik. Példa régi helyrajzi számozásu közsében :



Változás előtt :

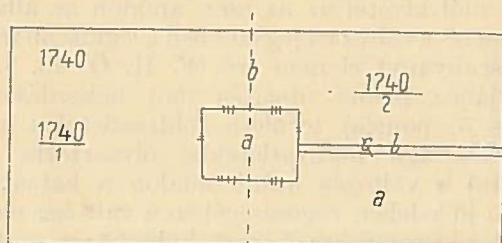
	hold	□-öl	K	f
102 szántó	1		20	—
103 legelő.....		900	4	50
104 ház és udvar..		300	—	—
105 kert		310	4	65
106 erdő.....		800	3	70
összesen :	2	710	32	85

Változás után:

	hold	□-öl	K	f
102 szántó		1530	19	13
103/1 legelő.....		320	1	60
103/2 legelő, szántó és erdő		680	3	40
104 ház és udvar ..		300	—	—
105 kert és erdő...		320	4	80
106/1 erdő		380	1	76
106/2 erdő		380	1	76
összesen :	2	710	32	45

*) *Jegyzet:* A 3. § (7) bekezdésében tárgyalt változási jegyzékek több olyan esetet fognak tartalmazni, amelyeknél a változás kizárólag a helyrajzi számra szorítkozik. Az ilyen változásokat is fel kell venni az I. számú nyilvántartási jegyzékbe, a birtokíveken való keresztülvezetés során azonban elegendő a változott helyrajzi számot a helyén kiigazítani; az apadásbavított, illetőleg a szaporodásba hozatalt mellőzni kell.

Példa új helyrajzi számozásu községben :



Változás előtt :

	hold	□-öl	K	f
1740 a kert		55	—	83
b szőlő		1260	21	26
c út		75	—	—
összesen:		1390	22	09

Változás után :

	hold	□-öl	K	f
$\frac{1740}{1}$ szőlő és kert .		695	11	73
$\frac{1740}{2}$ a szőlő és kert		620	10	46
b út		75	—	—
összesen:		1390	22	19

Az ábrák a beolvasztás mibenlétének szemléltetésére szolgálnak. A birtokmegosztás folytán a legkisebb területi szabványt el nem érő területek keletkeznek, amelyek a szabályok értelmében önálló földrészletként (alrészletként) nem jelentkezhetnek, hanem a nagyobb művelési ág területéhez hozzáadottnak, abba beolvasztattnak. E beolvasztások folytán a változás utáni oldalon a különböző művelési águ földrészletek területében a változás előtti állapothoz képest némi eltolódások mutatkoznak. E jelentéktelen eltolódások miatt azonban földadókataszteri helyszíni eljárásra szükség nincs, hanem a pénzügyigazgatóság vagy a községi előljáróság (aszerint, hogy melyik köteles eljárni) a változás utáni oldalon a kataszteri tiszta jövedelmet ebben az esetben is a változás előtti állapot adatai szerint számítja ki. A kataszteri tiszta jövedelemben mutatkozó különbséget a pénzügyigazgatóság a földadótörzskönyvben feljegyzi és a következő évtől kezdve az adóztatásnál érvényesíti.

12. §.

(1) A földmérési felügyelőségek által készített és rendszerint földadókataszteri helyszíni eljárást igénylő változási jegyzékeket az 1. §. (6) és a 3. §. (8) bekezdése sorolja fel. Mihelyt egy ilyen változási jegyzék a földmérési felügyelőségtől megérkezik, a pénzügyigazgatóság mindenképpel azt állapítja meg, hogy a kérdéses esetben helyszíni vizsgálat (osztályba sorozás) szüksége fennforog-e vagy sem. Ha helyszíni vizsgálat szükséges, a pénzügyigazgatóság ennek megajtése végett a változási jegyzéket a földadónyilvántartási biztosnak kiadja. Ha helyszíni vizsgálatra szükség nincs, a változási jegyzéket illetőleg a pénzügyigazgatóság a 11. §-ban részletezett eljárást követi.

(2) A földadónyilvántartási biztos a helyszíni eljárás előtt, a változási jegyzék változás előtti oldalán talált adatokat a kataszteri alaplunkálatokkal (a kataszteri telekkönyvvel és a részletes osztálykivonattal, a szükséghez képest a helyszínen a kataszteri birtokkivekkel) leegyezteti, az azokban foglalt adatoknak megfelelően a változási jegyzék 2—18. hasábjait helyesbíti, illetőleg kiegészíti és a földadókataszteri alaplunkálatokkal való egyezését záradékkal („a földadókataszteri alaplunkálatokkal egyező”) igazolja.

13. §.

(1) Eltérően az eddigi szabálytól, a pénzügyigazgatóság az adó- és művelési ág változásokra vonatkozólag nála közvetlenül beadott írásbeli bejelentéseket esetről-esetre azonnal kiadja a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) azzal az utasítással, hogy azokat a II. számú nyilvántartási jegyzékbe vegye fel és ennek igazolásul a jegyzék tételszámát vezesse rá a bejelentést tartalmazó ügyiratra.

(2) A pénzügyigazgatóság a községi előljáróság (városi adóhivatal) által a F. H. Ó 18. §-ának 4. és 5. pontjához fűzött utasítás (10) bekezdése értelmében felterjesztett II. számú nyilvántartási jegyzéket — és esetleg az előző évekre vonatkozó és a helyszínen még meg nem vizsgált változásokat tartalmazó régebbi II. számú nyilvántartási jegyzékeket is — a változások helyszíni megvizsgálása végett a földadónyilvántartási biztosnak kiadja.

(3) A földadónyilvántartási biztos a neki helyszíni vizsgálat végett kiadott II. számú nyilvántartási jegyzékből (jegyzékekből) a helyszíni vizsgálat megkezdése előtt, még hivatali székhelyén, az eddigi adó- és művelési ág változási jegyzék helyett, a 8.119. raktári számú nyomtatványon „Változási jegyzék”-et készít. Csak alaposan indokolt kivételes esetekben lehet helye annak, hogy a földadónyilvántartási

biztos a változási jegyzéket a helyszíni vizsgálat után, székhelyére visszatérve készítse el. Több II. számú nyilvántartási jegyzékből is csak egy változási jegyzéket kell készíteni. És pedig a jegyzék változás előtti oldalának 1—19. hasábját fejfelírás szerint a II. számú nyilvántartási jegyzék (jegyzékek) adataiból kitölti (a földadó alá nem eső területek minőségét a 17.—18. hasábjokban tünteti fel) és a bevezetett adatokat a kataszteri alampunkálatokkal (a kataszteri telekkönyvvel és a részletes osztálykivonattal, a szükséghez képest a helyszínen a kataszteri birtokkivekkel) leegyezteti, az azokban foglalt adatoknak megfelelően helyesbíti és a földadókataszteri alampunkálatokkal való egyezését záradékkal („a földadókataszteri alampunkálatokkal egyező”) igazolja.

(4) Ebbe a változási jegyzékbe kell felvenni a lejárt, vagy a helyszíni vizsgálat évében lejáró ideiglenes adómentességű földrészleteket is. A vonatkozó adatokat az ideiglenes adómentességi jegyzék jobb oldaláról kell a változási jegyzék bal oldalára bevezetni. Ezzel a rendelkezéssel a külön „lejárt ideiglenes adómentességi jegyzék” megszűnik.

(5) Ugyanebbe a változási jegyzékbe kell még felvenni a földadónyilvántartási biztos által a *helyszínen* hivatalból észlelt adótárgy- és mivelési ág változásokat is.

14. §.

(1) A F. H. Ö. 16. §-a (2) bekezdésének 2. és 3. pontjában és a hozzáfűzött utasításban tárgyalt téves kataszteri felvételekről (a hibásan bejegyzett tényleges birtokos esetének kivételével) régi felmérésű nem betétes községekben, az eddig előírt I. sz. nyilvántartási jegyzék (jegyzékek) helyett a földadónyilvántartási biztos ezentul esetenként külön-külön „Változási jegyzék”-et (jegyzékeket) készít. (Betétes, valamint új felmérésű még nem betétes községekben a hasonló téves kataszteri felvételekről az állami földmérési felügyelőségek ezentul „Változási jegyzék”-et (jegyzékeket) fognak készíteni.)

(2) A F. H. Ö. 18. §-ának 3. pontjában és a hozzáfűzött utasításban tárgyalt községi határváltozásokról régi felmérésű nem betétes községekben, az eddig előírt I. sz. nyilvántartási jegyzékek helyett a földadónyilvántartási biztos ezentul esetenként külön-külön „Változási jegyzék”-eket készít.

(3) A földadónyilvántartási biztosnak minden esetben külön „Változási jegyzék”-et kell készítenie a F. H. Ö. 17. §-ának (1) vagy (3) bekezdése alapján tárgyalt új osztályba sorozásokról is.

(4) A földadónyilvántartási biztos továbbá az eddig előírt kataszteri telekkönyvi függelék

helyett külön „Változási jegyzék”-et köteles készíteni minden olyan birtokrendezésről vagy földfeldarabolásról, amelyről a földmérési felügyelőségek „Változási jegyzék”-et nem készítenek. Idetartozik az 1908: XXXIX. t.-c. hatálya alá eső urbéri elkülönítés, legelőfelosztás, az 1920: XXXVI. t.-c. (földbirtokreformtörvény) alapján végrehajtott birtokrendezés és a földfeldarabolás régi felmérésű nem betétes községekben, továbbá a kiegészítő munkálatok nélküli tagosítás és a földbirtokreformtörvény alapján végrehajtott birtokrendezés betétes községekben. (V. ö. a F. H. Ö. 18. §. 2. pontjához fűzött utasítás (5)—(7) bekezdéseivel, továbbá az 1931. évi 54.953. és 81.805. számú rendeletekkel. L. Függelék).

(5) Az (1)—(4) bekezdésben említett „Változási jegyzék”-eket lehetőség szerint a helyszíni vizsgálat megkezdése előtt, még hivatali székhelyén készíti el a földnyilvántartási biztos. Az (1)—(3) bekezdés eseteiben a „Változási jegyzék” változás előtti hasábjait fejfelírás szerint a kataszteri alampunkálatokból (a kataszteri telekkönyvből, a részletes osztálykivonatból, a szükséghez képest a helyszínen a kataszteri birtokkivekből) kell kitölteni és a bevezetett adatoknak a földadókataszteri alampunkálatokkal való egyezését záradékkal („a földadókataszteri alampunkálatokkal egyező”) igazolni. A (4) bekezdés eseteiben a változási jegyzék változás előtti hasábjaira, az 1908: XXXIX. t.-c. hatálya alá eső birtokrendezéseknél a felvételi földkönyv* adatait, a földbirtokreformtörvény alapján végrehajtott birtokrendezéseknél a kiosztási földkönyvnek a kiosztás előtti állapotot feltüntető adatait, végül a régi felmérésű nem betétes községekben végrehajtott földfeldarabolásnál a vonatkozó vázrajzos végzésnek a feldarabolás előtti állapotot feltüntető adatait kell — szükség esetén a helyrajzi számok azonosítása után — bevezetni. Az ekként bevezetett adatokat a földadónyilvántartási biztos a kataszteri alampunkálatokkal (a kataszteri telekkönyvvel, a részletes osztálykivonattal, a szükséghez képest a helyszínen a kataszteri birtokkivekkel) leegyezteti, az azokban foglalt adatoknak megfelelően helyesbíti, illetőleg kiegészíti és a földadókataszteri alampunkálatokkal való egyezését záradékkal („a földadókataszteri alampunkálatokkal egyező”) igazolja. A (4) bekezdés eseteiben a változási jegyzék változás utáni oldalának kitöltéséhez szükséges adatokat a kiosztási földkönyvből, illetőleg régi felmérésű nem betétes községekben végrehajtott földfeldarabolás esetében a vonatkozó vázrajzos végzésből kell venni.

(6) A földadókataszteri munkálatokban nyilvántartandó változásokról tehát ezentul minden esetben „Változási jegyzék” készül vagy az

* A telekkönyvi hatóságtól beszerezhető munkálat.

állami földmérés, vagy a földadónyilvántartás (kataszteri helyszínelés) közegei által. Nem készül változási jegyzék:

1. ha bármi oknál fogva a község egész határára nézve új földadókataszteri munkálatok készülnek,

2. a II. számú felszólalási jegyzékbe foglalt felszólalásokról,

3. az engedélyezett ideiglenes adómentességekről és

4. a birtokos személyében birtokmegosztás nélkül beállott változásokról.

15. §.

A földadónyilvántartási biztos a „Változási jegyzék” címlapján a 2—5. pontok közül a megfelelők aláhúzásával a jegyzék tartalmát feltünteti. Ha a változási jegyzék a 2—5. pontokban fel nem sorolt, valamely más változást (a betétszerkesztési VI. és XVI. számú jegyzék alapján elintézett változásokat, földfeldarabolást, birtokrendezést, határátcsatolást stb.-t) tartalmaz, a jegyzék pontos tartalmát a „változási jegyzéke” szavak után a jegyzékre rá kell vezetni.

16. §.

Ha a *birtokfelosztásra* (földfeldarabolásra, parcellázásra) vagy az akár az 1908: XXXIX. t.-c., akár az 1920: XXXVI. t.-c. (földbirtokreform-törvény) hatálya alá eső *birtokrendezésre* vonatkozó változási jegyzék (tekintet nélkül arra, hogy azt a földmérési felügyelőség készítette, vagy azt a földnyilvántartási biztosnak kell készítenie) 100 kataszteri holdon felüli területre terjed ki, a pénzügyigazgatóság a pénzügyminiszternek javaslatot tesz, hogy a helyszíni vizsgálat megejtésével és a földadókataszteri munkálatok átalakításával valamely kataszteri helyszínelési felügyelőséget bizzon meg. Ha a pénzügyminiszter ilyen megbízás iránt rendelkezik, a földadónyilvántartási biztos teendőit a kataszteri helyszínelési felügyelőséghez beosztott kataszteri helyszínelési becslőbiztos végzi. Ilyen esetben, ha a jelen rendelet pénzügyigazgatóságot említ, helyette a kataszteri helyszínelési felügyelőséget, ha földadónyilvántartási biztost említ, helyette a kataszteri helyszínelési becslőbiztost kell érteni.

17. §.

A helyszíni vizsgálatot (osztálybasorozást), amennyiben az időjárási viszonyok megengedik, a 12. §-ban tárgyalt változási jegyzékeknél még a jegyzékek megérkezésének évében, de a rákövetkező évben okvetlenül meg kell tartani. A 13. §-ban tárgyalt változási jegyzékeknél a helyszíni vizsgálatot a II. sz. nyilvántartási jegyzék beérkezésének évében kell elvégezni. Végül a 14. §-ban tárgyalt változási jegyzékek-

nél, amennyiben az időjárás megengedi, a helyszíni vizsgálatot még abban az évben meg kell tartani, amelyben a téves kataszteri felvétel helyesbitésére irányuló kérelem, a határváltozásra vonatkozó jogerős közigazgatási határozat, az új osztályba sorozás iránti kérelem, illetőleg a vonatkozó műszaki munkálat (végzés) megérkezik. De a rákövetkező évben a helyszíni vizsgálatot okvetlenül meg kell tartani.

18. §.

(1) A 12—14. §-okban tárgyalt változási jegyzékekre nézve a helyszíni vizsgálatot (osztálybasorozást) a F. H. Ö. 18. §-ának 1. pontjához fűzött utasítás (25)—(40) bekezdéseiben foglalt rendelkezések szem előtt tartásával hajtja végre a földnyilvántartási biztos és az eredményt a változási jegyzék 22—32. hasábjaiába a hivatalos lelet szerint bejegyzi. Birtokrendezés vagy földfeldarabolás (parcellázás) esetében a birtokvalósítást is szabályszerűen el kell végezni és az eredményt a 20—21. hasábjába be kell jegyezni, illetőleg az ott talált adatokat helyesbiteni. A földbirtokreformtörvény alapján végrehajtott birtokrendezésről készült kiosztási földkönyvben szereplő földhöz juttatott helyett csak akkor szabad mást a változási jegyzékbe bevezetni, ha utóbbinak a kérdéses földrészlethez való joga az Országos Földbirtokrendező Biróság későbbi ítéletével, vagy a Földbirtokrendezés befejezésével kapcsolatos tennivalók ellátásáról szóló 1931: XXXV. t.-c. 1. §-ában és a 2. §. 2. pontjában említett hatóságoknak új juttatást kimondó határozatával igazoltatott.

(2) 1. Ha adótárgy- vagy mivelési ág változás folytán valamely földrészlet területének csupán egy része került változás alá, a változási jegyzék baloldali hasábjaiába az eredeti egész földrészletnek a földadókataszteri alpmunkálatok szerinti adatait, jobboldali hasábjaiába pedig külön-külön vonalon, egymás alatt, úgy a mivelési ágában változást szenvedett, mint a nem változott területrészeket magukban foglaló új földrészletek adatait kell bejegyezni. Az adótárgy- vagy mivelési ág változás folytán keletkezett új földrészleteket az eddigi szabálytól eltérően mindenkor betűvel kell megjelölni, még akkor is, ha a megosztás alá került földrészlet már betűvel van aláosztva. Az új földrészletek megjelölésére, a más hasonló betűkkel könnyen összetéveszthető e, é, i, u, ü betűk mellőzésével, az a, b, c betűit mindig a-tól kezdve megszakítás nélküli sorrendben kell alkalmazni.

Példák:

	Változás előtt	Változás után
1.)	225 szántó	225/a szántó 225/b legelő

	Változás előtt	Változás után
2.)	225/a szántó	225/a szántó
	225/b legelő	225/b kert 225/c legelő 225/d ut
3.)	183/a-1 szántó	183/a szántó
	183/a-2 kert	183/b legelő 183/c kert
	183/b legelő	183/d ház és udvar 183/f legelő
		183/g ut
4.)	522/1 szántó	522/a szántó
	522/2 szőlő	522/b rét 522/c szőlő
5.)	378/1-a szántó	378/a szántó
	378/1-b rét	378/b ház és udvar 378/c rét 378/d nádas.

Az adótárgy- vagy mívelési ág változás folytán keletkezett új földrészleteket a fentiek szerint kell helyrajzi számokkal megjelölni a régi felmérésű, nem betétes községekben.

2. Betétes régi helyrajzi számozású községekben az adótárgy- vagy mívelési ág változás folytán keletkezett új földrészleteket helyrajzi számokkal ugyanúgy kell megjelölni, amint azt a régi felmérésű, nem betétes községekre nézve az 1. pontban 1.)—3.) alatt adott példák mutatják. A 4.)—5.) alatt adott példák szerint kell végezni a helyrajzi számozást betétes, régi helyrajzi számozású községekben is abban az esetben, ha a példákban előforduló 522/1 és 522/2, illetőleg 378/1-a és 378/1-b nem mérnöki helyrajzi számok. Ha azonban ezek a számok mérnöki helyrajzi számok, a belőlük adótárgy- vagy mívelési ág változás folytán keletkezett új földrészleteknek helyrajzi számokkal való megjelölése másképpen történik. A földadókataszter-kiigazítás során készült új földadókataszteri munkálatokban ugyanis, ha valamely egész helyrajzi számú földrészlet a birtokvalósítás alkalmával megosztás alá került, vagy ha ugyanilyen földrészlet adótárgy- vagy mívelési ág változás folytán oszlott meg, a keletkezett új földrészleteket az akkori szabályok értelmében betétes községekben is a helyrajzi számnak számjegyekkel való aláosztásával kellett megjelölni. Mivel pedig az állami földmérés a későbbi nyilvántartás során, birtokmegosztás esetében a keletkezett új földrészleteket ugyanígy jelölte meg helyrajzi számokkal, ennek a helyzetnek a következményeképp betétes régi helyrajzi számozású községekben pl. az $\frac{522}{1}$ (522/1) helyrajzi szám éppen úgy lehet az állami földmérés által alkotott mérnöki helyrajzi szám, mint a földadókataszter-kiigazítás által annak idején a

fentiek szerint kibecsült földrészlet. Betétes régi helyrajzi számozású községekben továbbá az 1913. évet megelőzőleg az állami földmérés a birtokmegosztás címén számjeggyel aláosztott földrészletet további megosztás esetében betűvel törte alá, így: 931/1-a, vagy így: $\frac{931}{1a}$; a

931/1a és a $\frac{931}{1a}$ alak is előfordul. Ha később az ilyen mérnöki helyrajzi számokba az állami földmérés beavatkozott, azokat a földmérési munkálatokból az 1913. július hó 29-én hatályba lépett helyrajzi számozási rendszerének (92.692—1913. sz. rendelet. P. K. 1913. évi 19. szám.) megfelelően kiküszöbölte. A mérnöki nyilvántartási jegyzékek átvezetése folytán az ilyen helyrajzi számok a földadókataszteri munkálatokból is kiküszöböltettek. A mérnöki beavatkozás alá nem került ilyen mérnöki helyrajzi számok azonban továbbra is bentmaradtak a földmérési és a földadókataszteri munkálatokban. Minthogy pedig a már számjeggyel aláosztott földrészletből adótárgy- vagy mívelési ág változás folytán keletkezett további földrészleteket a földadónyilvántartásnak is betűvel kellett alátörnie, a helyzet ma az, hogy pl. a 986/1-a helyrajzi szám ilyen községben éppen úgy jelölheti az állami földmérés által alkotott mérnöki helyrajzi számot, mint a földadónyilvántartás által adótárgy- vagy mívelési ág változás címén kibecsült földrészletet. Ez a körülmény sokszor téves birtokkivi keresztülvezetésnek és ezzel igazságtalan megadóztatásnak lehet eredményezője. Hogy tehát a kétféle helyrajzi szám a földadókataszteri munkálatokban legalább a jövőben biztosan megkülönböztethető legyen, betétes régi helyrajzi számozású községek változási jegyzékeiben a tört alakban jelentkező mérnöki helyrajzi számoknál a mérnöki törést (legyen az csak számjeggyel, vagy számjeggyel és folytatólag betűvel való törés) mindig a tört nevezője gyanánt kell feltüntetni, míg a mérnöki helyrajzi számból a földadónyilvántartás által adótárgy- vagy mívelési ág változás címén kibecsült földrészletek jelzésére szolgáló betűket a tört alaku mérnöki helyrajzi szám után, a vízszintes törési vonal mellé kell írni. Mérnöki törés minden olyan törés, amely az állami földmérés által készített változási jegyzék változás utáni oldalán található. Ez csak számjeggyel való törés lehet. A földadónyilvántartás vagy kataszteri helyszínelés által készített változási jegyzék változás előtti oldalára bevezetett törés, (amely lehet csak számjeggyel vagy számjeggyel és folytatólag betűvel való törés) mérnöki törés akkor, ha annak mérnöki eredete mérnöki nyilvántartási jegyzékből kimutatható vagy ha a tört földrészletek mindegyike a kataszteri telekkönyvben más-más birtokosé. Példák a mérnöki helyrajzi számból (mérnöki törésből) adótárgy- vagy mívelési ág változás címén kibecsült földrészletek helyrajzi számozására:

Változás előtt	Változás után
$\frac{522}{1}$ szántó	$\frac{522}{1}$ /a szántó $\frac{522}{1}$ /b rét
$\frac{522}{1}$ /a szántó	$\frac{522}{1}$ /a szántó $\frac{522}{1}$ /b ház és udvar
$\frac{522}{1}$ /b rét	$\frac{522}{1}$ /c rét $\frac{522}{1}$ /d nádas
$\frac{986}{1-a}$ szántó	$\frac{986}{1-a}$ /a szántó $\frac{986}{1-a}$ /b szőlő
$\frac{986}{1-a}$ /a szántó	$\frac{986}{1-a}$ /a szántó $\frac{986}{1-a}$ /b szőlő $\frac{986}{1-a}$ /c ház és udvar
$\frac{986}{1-a}$ /b szőlő	

(Ha az $\frac{522}{1}$ vagy a $\frac{986}{1-a}$ nem mérnöki helyrajzi számok, az adótárgy- vagy művelési ág változás címén kibecsült további földrészeket — mint erről már szó volt — úgy kell megjelölni, mint az 1. pontban ismertetett 4.) és 5.) példa mutatja.)

3. Az új felmérésű, még nem betétes, de régi helyrajzi számozású községekben az adótárgy- vagy művelési ág változás folytán keletkezett új földrészek megjelölésénél ugyanúgy kell eljárni, mint a betétes régi helyrajzi számozású községekben. (L. 2. pont alatt.)

(3) Ha valamely földrészlet *adótárgy- vagy művelési ág változás folytán* korábban megosztott és később a keletkezett új művelési ág olyan módon szűnt meg, hogy ezt az új földrészt is újra az anyarészlet művelési ágában használják, a keletkezett új földrészeket az aláosztás megszüntetésével az anyarészletre kell összevonni. Pld.: a 20 helyrajzi számú, 1 hold szántóföld területű földrészlet művelési ág változás folytán két részletre oszlott és lett 20/a helyrajzi számú 800 négyszögöl szántóföld és 20/b helyrajzi számú 800 négyszögöl szőlő. Tíz év múlva a szőlő kipusztult és a tulajdonos bejelenti, hogy a 20/b helyrajzi számú földrészt ismét szántóföldnek használja. Ilyen esetben a változás előtti oldalra a művelési ágában változott 20/b földrészlet mellett a változatlanul maradt 20/a földrészt is be

kell vezetni, a változás utáni oldalon pedig a két földrészt 20 helyrajzi szám alatt 1 hold szántóföld területtel egy földrészté kell összevonni. Az összevonás természetesen csak akkor hajtható végre, ha az összevonandó földrészek tényleges birtokosa azonos maradt. A 20/1-a és 20/1-b alakú törések betétes régi helyrajzi számozású községekben csak akkor vonhatók össze egy földrészté, ha ezek a törések nem mérnöki törések. V. ö. a (2) bekezdés 2. pontjával.

(4) Az 1927. évi 45.516. számú rendelettel elrendelt új helyrajzi számozás alkalmazásával részletesen felmért (mérnöki helyszíneli, kiegészítő munkálatokkal kapcsolatosan tagosított), akár betétes, akár nem betétes községekben az *adótárgy- vagy művelési ág változás folytán keletkezett* új földrészeket a következőképpen kell a változási jegyzék változás utáni oldalán helyrajzi számokkal megjelölni:

1. Ha valamely csak egy művelési ágat (földadó alá nem eső területet) magában foglaló s így kizárólag számmal jelölt földrészlet oszlik meg adótárgy- vagy művelési ág változás folytán, a keletkezett új földrészeket, mint alrészleteket, az a, b, c betűinek sorrendjében betűkkel kell megjelölni, kivéve az e, é, i, u, ü betűket. A betűket nem tört alakban, hanem a részlet szám mellé írva kell alkalmazni. Ha a részletszám tört szám, az alrészlet betűjét a tört mellé kell írni és nem a nevezőbe. Például:

Változás előtt	Változás után
225 szántó	225 a szántó 225 b szőlő
$\frac{225}{3}$ szántó	$\frac{225}{3}$ a szántó $\frac{225}{3}$ b rét $\frac{225}{3}$ c legelő

2. Ha valamely alrészlet oszlik meg adótárgy- vagy művelési ág változás folytán, a keletkezett új földrészt, mint további alrészletet az a, b, c már felhasznált betűi után következő betűvel kell megjelölni. Például:

Változás előtt	Változás után
225 a szántó 1 hold b kert 1 hold c szőlő 1 hold	225 a szántó 1 hold b kert 1 hold c szőlő 800 négyszögöl d lakóház és udvar 800 négyszögöl

Másik példa :

Változás előtt :			Változás után :		
1 hold	1 hold	1 hold	1 hold	800 -61	800 -61
225 a szántó	b kert	c szőlő	225 a	b	c

A 225 b alrészletből 800 négyszögöl szántó-földdé lett és mint a kataszteri birtokvázlatból megállapítható, a szántófölddé alakult 800 négyszögöl határos a 225 a 1 hold szántóföld területű alrészlettel. Ebben az esetben ez lesz a földrészletek megjelölése :

Változás előtt	Változás után
225 a szántó 1 hold	225 a szántó 1 h. 800 négyszögöl
b kert 1 hold	b kert 800 négy- szögöl
c szőlő 1 hold	c szőlő 1 hold

Ha ugyanebben a példában a 225 b alrészletből a 800 négyszögöl szántóföld a 225 c alrészlettel határos oldalon alakult, a földrészleteket a következőképp kell megjelölni :

Változás előtt	Változás után
225 a szántó 1 hold	225 a szántó 1 hold
b kert 1 hold	b kert 800 négy- szögöl
c szőlő 1 hold	d szántó 800 négyszögöl
	c szőlő 1 hold

Harmadik példa :

Változás előtt :
225 a szántó 1 hold
b kert 1 hold
c szőlő 1 hold

A 225 b 1 hold kert alrészlet szántóvá alakul át. Lesz változás után :

225 a szántó 2 hold
b — beolvadt a 225 a-ba.
c szőlő 1 hold.

A felsorolt példák mutatják, hogy az alrészleteket, amelyek az egyes alaprészleteken belül a különböző mívelési ágak szerint elkülönülő vagy földadó alá nem eső területrészleteket jelzik, egyformán betűkkel kell megjelölni, tekintet nélkül arra, hogy területüket a földmérési felügyelőségek mérnöki eljárása vagy a földadónyilvántartási biztos becslése állapította meg.

(5) A F. H. Ö. 13. §-ának rendelkezései értelmében a megfelelő mívelési ágba sorozott föld-

részleteknél a változási jegyzék 38. hasábjában azok tényleges használatát (pl. katonai gyakorló tér, szérűskert, mészégető) is fel kell tüntetni. (V. ö. a F. H. Ö. 18. §-ának 1. pontjához fűzött utasítás (33) bekezdésével).

(6) Ha valamely eddig földadóköteles földrészlet a helyszíni vizsgálat során földadó alá nem esőnek minősített, a változási jegyzék 34—35. hasábjában fel kell tüntetni annak a F. H. Ö. 1. és 2. §-ai és az azokhoz fűzött utasítás szerinti minőségét. pl. : folyó, nádas nélküli mocsár, terméketlen homokszivattyó, állandó dűlőut, ház és udvar, vízjogi törvények oltalma alá helyezett védtöltés, mesterséges halastó, stb. A F. H. Ö. 2. §-ának 6. és 7. pontjai alá tartozó esetekben a beterjesztő jelentésben röviden rá kell mutatni azokra az okokra, amelyeknél fogva a kérdéses földrészletek az említett pontokban és a hozzájuk fűzött utasításokban előírt feltételeknek megfelelnek.

(7) A földmérési felügyelőségek által készített és adótárgy- és mívelési ág változások helyszíni bemérését tartalmazó változási jegyzékeknél (ahol a 19. hasáb II. számú nyilvántartási jegyzék hiányában kitöltve nincs) a földadónyilvántartási biztos a helyszíni vizsgálat során a községi előljáróság (városi adóhivatal) segítségével az adótárgy- és mívelési ág változások bekövetkezésének, továbbá a változások hivatalból történt észlelésének évét is köteles megállapítani és a változási jegyzék 19. hasábjába bejegyezni. A hivatalból történt észlelés évének azt az évet kell tekinteni, amelyben az eljáró mérnök a helyszíni bemérést végezte. A változások bekövetkezésének évét a földadónyilvántartási biztos akkor is köteles megállapítani és a hivatalból történt észlelés időpontjával együtt a változási jegyzék 19. hasábjába bejegyezni, ha a változást a 13. §. (5) bekezdése értelmében ő maga, vagy a községi előljáróság (városi adóhivatal) észlelte hivatalból. Nincs szükség a változások bekövetkezésének és hivatalból történt észlelésének évére birtokfelosztást (földfeldarabolást, parcellázást) vagy birtokrendezést, valamint a betétszerkesztési VI. és XVI. számú jegyzék alapján elintézt változásokat tartalmazó változási jegyzékeknél, mert ezeknél az adót a megállapított új kataszteri tiszta jövedelem alapján nem a változást, illetőleg a hivatalból történt felvételt követő évtől kezdve, hanem a jóváhagyást követő évtől kezdve kell kivetni.

(8) A helyszíni vizsgálat befejezése után a földadónyilvántartási biztos a változási jegyzéket a jobb oldalon — le nem összegezett jegyzékeknél az összesítésre szolgáló sorokat üresen hagyva — a megfelelő záradékkal (F. H. Ö. 16. §. (2) bek. 2. és 3. pont. Ut. (11) bek. ; 17. §. (1) bek. Ut. (8) bek. ; 18. §. 2. pont. Ut. (19) bek. ; 18. §. 4. és 5. pont. Ut. (25) bek.) ellátja, keltezi, aláírja, a helyszíni vizsgálatnál közreműködött községi előljárókkal aláírattja, a község hivatalos pecsétjével ellátattja és a

vonatkozó összes tárgyiratok kapcsán jelentéssel a pénzügyigazgatósághoz beterjeszti. Birtokfelosztást (földfeldarabolást, parcellázást) vagy birtokrendezést tartalmazó változási jegyzékek beterjesztésekor a község kataszteri tiszta jövedelmében mutatkozó nagyobb mértékű változást a jelentésben tüzetesen meg kell indokolni.

19. §.

(1) A pénzügyigazgatóság a beérkezett változási jegyzékben a kataszteri tiszta jövedelmet soronkívül kiszámíttatja, azt a 33., illetőleg a 34. és 35. hasábkba bejegyezteti, a 36. és 37. hasábkot szabályszerűen kitölti és a jegyzék megfelelő hasábjait leösszegezteti. Ezután a jegyzéket a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) kiadja azzal, hogy azt 15 napi közszemlére tegye ki és annak határidejéről a községi birtokosokat és pedig a helyben lakókat a községben (városban) szokásos módon (dobszó, hirdmény stb.) útján, a más községben lakókat pedig postakönyv mellett feladott hivatalos levélben azzal a felhívással értesítse, hogy az általuk sérelmesnek vélt osztálybasorozás (mivéleési ág megállapítás) ellen a közszemlére kitétel legutolsó napját követő 15 nap alatt a pénzügyminiszterhez felszólalással élhetnek. Földfeldarabolás (parcellázás) vagy birtokrendezés esetében a változási jegyzéket I. és II. számú felszólalási jegyzék nyomtatvánnyal 30 napi közszemlére kell kiadni azzal, hogy ebben az esetben az új (átalakított) földadókataszteri munkálatok ellen a F. H. Ö. 28. §-ának 2. pontja szerint lehet felszólalással élni. A felszólalások bejelentésének helyére és módjára nézve a F. H. Ö. 29. §-ában foglaltak az irányadók.

(2) A községi előjárás (városi adóhivatal) a benyújtott felszólalásokat (élőszóval bejelentett felszólalások esetében az azokról felvett jegyzőkönyveket) iktatókönyvébe beiktatja (földfeldarabolás vagy birtokrendezés esetében valamennyi felszólalást az I. és II. számú felszólalási jegyzékekbe foglalja) és a felszólalások bejelentésére szolgáló 15 napi határidő leteltétől számított 8 nap alatt a változási jegyzéket s az összes egyéb tárgyiratokat — sürgetés bevétele nélkül — a pénzügyigazgatósághoz beterjeszti. Beterjesztés előtt a községi előjárás (városi adóhivatal) a változási jegyzék címlapjára vezetett I. alatti záradékot kitölti.

20. §.

(1) A községi előjárás (városi adóhivatal) által beterjesztett változási jegyzéket a pénzügyigazgatóság a mellérendelt számvevősséggel kizárólag számszaki szempontból felülvizsgálta. A számvevősség soronkívül köteles a felülvizsgálatot teljesíteni és a jegyzéket „Számszakilag helyes” záradékkal ellátni.

(2) A számszakilag felülvizsgált változási jegyzéket a pénzügyigazgatóság a vonatkozó összes tárgyiratokkal [a II. számú nyilvántartási jegy-

zéssel (jegyzékekkel), a vonatkozó ideiglenes adómentességi jegyzékekkel (jegyzékekkel), a téves kataszteri felvétel helyesbítését, az új osztályba sorozást kérő beadvánnyal, a határváltozásra vonatkozó jogerős közigazgatási határozattal, földfeldarabolás vagy birtokrendezés esetében a kétpéldányú költségjegyzékkel, az eljáró földadónyilvántartási biztos jelentésével, stb.-vel] és ha kellő határidőben felszólalások adattak be, ezekkel együtt a pénzügyminiszterhez felterjeszti. A felterjesztés előtt a változási jegyzéket a pénzügyigazgatóság főnöke láttamozni köteles. Ha kataszteri helyszínelési felügyelőség járt el, az osztályba sorozás ellen beadott felszólalásokat a felügyelő a helyszínen megvizsgálja és a változási jegyzékkel együtt a felszólalások elintézésére vonatkozó javaslatát is felterjeszti a pénzügyminiszterhez.

(3) Az elkészült beadott felszólalásokat a pénzügyigazgatóság határozattal visszautasítja.

21. §.

(1) A pénzügyminiszter a felterjesztett változási jegyzéket felülvizsgálja és felszólalás hiányában az abban foglalt osztályba sorozás eredményét jóváhagyja, vagy esetleg a szükséges helyesbítéseket elrendeli. Ha pedig felszólalások adattak be — szükség esetében kiküldötte útján a helyszínen megtartott felülvizsgálat után — végérvényesen dönt.

(2) Mihelyt leérkezik a pénzügyminiszter rendelete, amellyel a változási jegyzékben foglalt osztályba sorozásnak eredményét, illetőleg ha felszólalások adattak be, az említett osztályba sorozásnak és a felszólalással megtámadott földrészletek felett megtartott helyszíni vizsgálatnak eredményét jóváhagyta, a pénzügyigazgatóság a földadótörzskönyvet kiigazítja és azután a jóváhagyott változásoknak a kataszteri birtokíveken való átvezetése és (földfeldarabolást vagy birtokrendezést, betétszerkesztési VI. és XVI. számú jegyzék alapján elintéztett változásokat vagy határátsatolást tartalmazó jegyzékek kivételével) a multa nézve a F. H. Ö. 20. §-ának (1)–(5) bekezdése szerint szükséges adókiegyenlítés iránt intézkedik. Mindezt késedelem nélkül olyan módon kell fogyanatosítani, hogy a változások eredménye már a legközelebbi adókievetésnél érvényesíthető legyen. Földfeldarabolást vagy birtokrendezést tartalmazó változási jegyzékeknek a pénzügyigazgatóság még a költségjegyzék végösszegeinek előíratása, befizettetése, illetőleg behajtása iránt is intézkedik. Ha a pénzügyminiszter által jóváhagyott változások között mesterseges halastóvá alakított területek vagy megszünt tógazdaságok vannak, a jóváhagyó rendelet megérkezésekor a pénzügyigazgatóság ezekről az illetékes m. kir. adóhivatalt értesíti.

22. §.

(1) A pénzügyminiszter által jóváhagyott változásoknak a kataszteri birtokíveken való

keresztülvezetése a községi előjáróság (városi adóhivatal) kötelessége. Kivétetnek ez alól a szabály alól a földfeldarabolást vagy birtokrendezést vagy nagyobb határátcsatolást tartalmazó változási jegyzékek, amelyeknél a jóváhagyott változásoknak a kataszteri birtokíveken való keresztülvezetése és a szükséges új birtokívek elkészítése apénzügyigazgatóság, illetőleg a kataszteri helyszínelési felügyelőség feladata. A községi előjáróság (városi adóhivatal) a keresztülvezetést a F. H. Ö. 18. §-ának 4. és 5. pontjához fűzött utasítás (38) bekezdésében foglaltak szerint teljesíti azzal a különbséggel, hogy az „Adótárgy-, mívelési ág változás, mérnöki I. számú nyilvántartási jegyzék, „téves kataszteri felvétel kiigazítása“, „az 1927. évi 100/P. M. számú hivatalos összeállítás 17. §-ának (1), illetőleg (3) bekezdése alapján“, stb. megjegyzések helyett az „19... évi számú változási jegyzék tételszáma“ megjegyzést kell a birtokívi jegyzet hasábjába bevezetni. A keresztülvezetés megtörténtét a községi előjáróság (városi adóhivatal) a változási jegyzék címlapjára nyomtatott IV. alatti záradékban igazolja.

(2) Olyan községekben, amelyeknek földadókataszteri munkálatai már az 1927. évi 45.516. számú rendelettel elrendelt új helyrajzi számozás alkalmazásával készültek, a pénzügyminiszter által jóváhagyott változásokat a kataszteri birtokíveken ugyancsak az (1) bekezdésben előírt „apadás“ és „szaporodás“ módszerrel kell átvezetni. Ha ilyen községben valamely alrészlet került egészben vagy részben adótárgy- vagy mívelési ág változás alá, csak az alrészletet kell apadásba vinni, illetőleg az új mívelési ág szerint szaporodásba hozni. Hogy azonban akkor, amidőn a birtokos személyében beállott változás címén az alaprészletet kell apadásba vinni, az alaprészlethez tartozó összes alrészletek könnyen megtalálhatók legyenek (és ugyanekkor megállapítható legyen, hogy a birtokíven szétszórott alrészletek területei az alaprészlet területét kiadják-e,) az adótárgy- vagy mívelési ág változás címén apadásba vitt alrészlet jegyzet hasábjába ezt a megjegyzést kell írni: „Átvezetve ugyanennek a birtokívnak oldalára. Lásd 19... évi sz. változási jegyzék tételszámát.“ A szaporodásba hozott alrészletnél pedig ezt: „Áthozva ugyanennek a birtokívnak oldaláról. Lásd 19... évi sz. változási jegyzék tételszámát.“ Meg kell itt jegyezni, hogy az új helyrajzi számozású községek birtokívei eddig kétféle rendszer szerint készültek. Vannak olyan községek, amelyeknek birtokíveiben az alrészletek területe csak a megfelelő mívelési ág hasábjában van feltüntetve, a „terület összesen“ hasáb az alrészleteknél üres, míg ebben a hasábban foglal helyet az alaprészlet utolsó alrészleténél az alaprészlet területe. Ha az ilyen rendszer szerint készült birtokívekben valamely alaprészlet utolsó alrészletét kell adótárgy- vagy

mívelési ág változás címén apadásba vinni, illetőleg szaporodásba hozni, ügyelni kell arra, hogy az alrészletnek a megfelelő mívelési ág hasábjában feltüntetett területe vitessék apadásba, illetőleg hozassék szaporodásba a „terület összesen“ hasábban is és nem az alaprészletnek a területe. Más községekben viszont úgy készültek a birtokívek, hogy az alrészletek területe úgy a megfelelő mívelési ág, mint a „terület összesen“ hasábjában is fel van tüntetve, az alaprészlet területe pedig egyáltalában nincs kimutatva. Az ilyen rendszer szerint készült birtokívekben arra kell nagyon vigyázni, hogy, ha a birtokos személyében beállott változás címén az alaprészletet kell apadásba vinni, az alaprészlethez tartozó összes alrészletek apadásba vitessenek. (A most érvényben álló szabályok értelmében a kataszteri birtokívek a továbbiakban az első rendszer szerint készülnek.)

(3) A helyszíni eljárást igényelt és ennek folytán közszemlére is kitett változási jegyzékekben foglalt változásokat az I. számú nyilvántartási jegyzékbe felvenni nem kell. A változásoknak a kataszteri birtokíveken való átvezetése után, a községi előjáróság (városi adóhivatal) köteles a változási jegyzéket, az adókiegyenlítési jegyzékkel együtt a pénzügyigazgatósághoz haladéktalanul beterjeszteni.

23. §.

(1) A pénzügyigazgatóság a községi előjáróság (városi adóhivatal) által a 11. §. (3) bekezdésének 4. pontja, illetőleg a 22. §. (3) bekezdése értelmében beterjesztett változási jegyzékben foglalt változásokat a kataszteri telekkönyvön *azonnal* keresztülvezeti. A keresztülvezetés során az eljáró tisztviselő a változási jegyzék változás előtti oldalán a 4. hasábjába bejegyzett helyrajzi számokat a kataszteri telekkönyvben megkeresi, vízszintes vonással — piros tintával — keresztülhuzza, úgy azonban, hogy azok olvashatók maradjanak és a „Megjegyzések“ hasábjába a következőket jegyzi fel: „Lásd az 19... évi számú változási jegyzék tételszáma alatt“. A pénzügyigazgatóság (kataszteri helyszínelési felügyelőség) az alábbi formában, nagyságban és szöveggel gummibélyegzőket készített és a földadónyilvántartási ügyosztályt (a kataszteri helyszínelési felügyelőség a hivatalt) annyi bélyegzővel látja el, ahány az odabeosztott alkalmazottak száma.

L. 19... évi...vjtsz.

(2) Ha az eljáró tisztviselő a változási jegyzéknek a kataszteri telekkönyvön való keresztülvezetése során azt találja, hogy a változás előtti oldalon bejegyzett és megosztott földrészlet megosztása a kataszteri telekkönyvön átvezetve nincsen, úgy betétes községekben ki

kell keresnie azt az előző évi mérnöki I. számú nyilvántartási jegyzéket, illetőleg jegyzékeket, amelyek a kérdéses földrészletre vonatkozó megosztásokat tárgyalják. Ha a változási jegyzékben a végösszegek után megfelelő hely van, az anyarészletre vonatkozó összes megosztásokat ugyanebbe a változási jegyzékbe kell folytatólagos tételszám alatt bevezetni, a kataszteri telekkönyv „Megjegyzések” hasábjában erre a tételszámmra kell utalni, a változási jegyzékbe most már bevezetett megosztások közül pedig a szóbanforgó földrészletnél a 38. hasábjában utalni kell ugyanennek a jegyzéknek megelőző tételszámára. Például: A változási jegyzékben 5-ik és utolsó tétel a $\frac{100}{7}$ helyrajzi számú földrészlet, amely

a változás utáni oldalon a $\frac{100}{9}$ és $\frac{100}{10}$ helyrajzi számú földrészletekre oszlott meg. Az eljáró tisztviselő a kataszteri telekkönyvben csak a 100 helyrajzi számot találja. Ekkor a mérnöki I. számú nyilvántartási jegyzékekből a 100 helyrajzi számú földrészlet összes megosztásait kikeresi és a változási jegyzékbe 6. tétel alatt a 100, $\frac{100}{2}$, $\frac{100}{3}$, $\frac{100}{4}$, $\frac{100}{5}$, $\frac{100}{6}$, $\frac{100}{7}$, $\frac{100}{8}$ és $\frac{100}{9}$ helyrajzi számú földrészleteket a változási jegyzék változás utáni oldalára bevezeti. (A 3. és 21. hasábok üresen hagyandók.) A kataszteri telekkönyv „Megjegyzések” hasábjába a 100 helyrajzi számnál beüti a bélyegzőt és kitölti: L. 19...

évi vj. 6. tsz.; a $\frac{100}{7}$ helyrajzi számú földrészleteknél pedig a változási jegyzék 38. hasábjába beüti a bélyegzőt és kitölti: L. ugyanezen vj. 5. tsz. Ugyanígy kell eljárni, ha például a $\frac{100}{7}$ helyrajzi számú földrészlet miveltési ág változást szenvedett és a kataszteri telekkönyvben csak a 100 helyrajzi szám található. Ha a változási jegyzékben hely nincs, úgy a megosztásokat egy új változási jegyzék nyomtatványba kell, a 3. és 21. hasábok üresen hagyása mellett, bemásolni. Ilyen esetben előzőleg ezt az utóbb készített változási jegyzéket kell a kataszteri telekkönyvön keresztülvezetni.

(3) A változási jegyzékbe foglalt földrészletek további változása esetén a változásra vonatkozó megjegyzést — a bélyegző segítségével — a változási jegyzék 38. hasábjába kell bevezetni.

24. §.

(1) A 11. §. (5) bekezdése és a 23. §. értelmében a jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott, valamint a legalább is telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiraton nyugvó birtokmegosztásokat, amelyekről a földmérési felügyelőségek változási jegyzéket készítenek, ezentúl a kataszteri telekkönyvön is keresztül kell vezetni betétes és új felmérésű még nem betétes községekben.

(2) A jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott, valamint a legalább is telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiraton nyugvó birtokmegosztásokat ezentúl azonban olyan községek kataszteri telekkönyvén is keresztül kell vezetni, amelyekre nézve a földmérési felügyelőségek változási jegyzéket nem készítenek, vagyis a régi felmérésű nem betétes községekben. Ez alól a rendelkezés alól a pénzügyigazgatóság alaposan megindokolt előterjesztésében felmentést kérhet olyan községekre nézve, amelyekben a keresztülvezetés leküzdhetetlen akadályokba ütközik.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak végrehajtása céljából a pénzügyigazgatóság a községi előljáróság (városi adóhivatal) által minden év január hónapjában beterjesztett I. számú nyilvántartási jegyzékből a birtokmegosztásokat tárgyaló esetekről „változási jegyzék”-et készít. A változási jegyzék 1—18. és 20—35. hasábjait a fejfelírások szerint az I. számú nyilvántartási jegyzékben talált, megosztás alá került földrészletek adataiból kell (a 3. és 21. hasábok üresen hagyásával) megfelelően kitölteni. Ha valamely megosztás alá került földrészlet több minőségi osztályba van sorozva, a megosztás folytán keletkezett új földrészleteknél a változás utáni oldalon a minőségi osztály és a kataszteri tiszta jövedelem hasábját üresen kell hagyni, a változási jegyzéket pedig mint helyszíni eljárást igénylő változási jegyzéket (12—22. §-ok) kell kezelni.

(4) A pénzügyigazgatóság a (3) bekezdés értelmében készített, helyszíni eljárást nem igényelt változási jegyzéket elkészítése után, a 22. §. (3) bekezdése értelmében a községi előljáróság (városi adóhivatal) által beterjesztett változási jegyzéket pedig beérkezése után azonnal keresztülvezeti a telekkönyvön. A keresztülvezetés során a 23. §-ban foglaltak szerint kell eljárni, azzal a különbséggel, hogy a megelőző megosztásokra vonatkozó adatokat (mérnöki I. számú nyilvántartási jegyzékek hiányában) az előző évi községi I. számú nyilvántartási jegyzékekből kell kikeresni.

25. §.

(1) Az egy év folyamán beérkezett változási jegyzékek változás előtti és változás utáni területi és kataszteri tiszta jövedelmi végösszegeit az év végén községenként változási jegyzék nyomtatványon összesíteni kell. Ebbe az összesítésbe nem kell felvenni az olyan változási jegyzékeket, amelyekben a változás utáni oldalon a változás előtti oldalhoz képest sem az egyes miveltési ágak területében, sem a kataszteri tiszta jövedelemben különbség nem mutatkozik. Az összesítő változási jegyzék eredményét a kataszteri telekkönyvön keresztül kell vezetni. E célból minden község kataszteri telekkönyvéhez telekkönyvi nyomtatványon összesítést kell készíteni. Ennek az összesítésnek 1. tételei lesznek a község kataszteri telekkönyvének végösszegei és a község összes kataszteri tiszta

jövedelme a földadótörzskönyv szerint, illetőleg a részletes osztálykivonat végösszege szerint. Ezekből a területi és kataszteri tiszta jövedelmi összegekből le kell vonni az évi összesítő változási jegyzék változás előtti oldalának végösszegeit, a kapott maradékokhoz pedig hozzá kell adni az összesítő változási jegyzék változás utáni oldalának végösszegeit. Az így nyert összegek adják a község művelési ágaiiban és kataszteri tiszta jövedelmében egy évben átvezetett változások eredményét.

(2) A részletes osztálykivonaton a változási jegyzékben foglalt változásokat keresztülvezetni nem kell, mert a változott földrészletek új kataszteri tiszta jövedelme a változási jegyzék változás utáni oldalán be van jegyezve. Szükséges azonban, hogy a 16. és 18. hasábkba bemásolt, illetőleg a 33. és 35. hasábkban kiszámított kataszteri tiszta jövedelmi adatok helyessége az u. n. kivonatos osztálykivonat segítségével *ellenőriztessék*. Evégből az eljáró tisztviselő osztálykivonat nyomtatványon külön a változás előtti és külön a változás utáni oldal földrészleteiről — a helyrajzi számok leírásának mellőzésével — művelési ágankint és minőségi osztályonkint osztálykivonatot készít, a kataszteri tiszta jövedelmi adatokat pedig a változási jegyzékből abba bevezeti. A nyomtatvány egy-egy sorába 2—3 adatot is be lehet írni. A két kivonatot le kell összegezni és a kiszámítás helyességét osztályonként a tiszta jövedelmi kulcs segítségével ellenőrizni kell. A tiszta jövedelmi kulcshoz képest netalán mutakozó néhány fillérnyi eltérést helyesbiteni nem kell. Ezt az ellenőrzést kisebb községeknél elegendő az év végén egyszer teljesíteni olyan módon, hogy az illető év összes változási jegyzékeiről egy kivonatos osztálykivonat készül. Nagyobb községeknél, az egyes változási jegyzékekben foglalt változások számához képest, ajánlatos lesz az ellenőrzést, változási jegyzékenként végrehajtani. Ha a változási jegyzékre nézve kataszteri helyszinelési felügyelőség járt el, a kivonatos osztálykivonat segítségével való ellenőrzést mindenkor teljesíti.

(3) A helyes kivonatos osztálykivonat (osztálykivonatok) eredményét a részletes osztálykivonat főösszesítésén az év végén keresztül kell vezetni. Ez úgy történik, hogy az érvényben álló (és a szükséghez képest újra leírandó) főösszesítés adataiból először levonásba kell hozni a változási jegyzék (jegyzékek) változás előtti oldaláról készített kivonatos osztálykivonat (osztálykivonatok) végösszegeit, azután pedig a kapott maradékokhoz hozzá kell adni a változás utáni oldalról készített kivonatos osztálykivonat (osztálykivonatok) végösszegeit.

(4) A kivonatos osztálykivonatot a vonatkozó változási jegyzék, illetőleg több vonatkozó változási jegyzék közül a legmagasabb számú mellett meg kell őrizni.

(5) A sommás kimutatás (0. tábla) adatait évenként egyszer, a részletes osztálykivonat

főösszesítésének lezárása után, a főösszesítés adatainak megfelelően kell kiigazítani.

26. §.

Azoknál a pénzügyigazgatóságoknál, amelyeknél az átvezetésekben elmaradás mutatkoznék — a munkálat egyszerűsítése érdekében — a kataszteri tiszta jövedelemben változást eredményező és még át nem vezetett változásokat, a 3. és 21. hasábok üresen hagyása mellett egy változási jegyzékbe kell lemásolni és a 23—25. §-ban előírt módon a kataszteri telekkönyvön és a részletes osztálykivonat főösszesítésén keresztülvezetni.

27. §.

(1) A pénzügyigazgatóság 1932. évi január hó 1-étől kezdve az összes, tehát akár a földmérési felügyelőségtől érkezett, akár a földadónyilvántartási biztos által készített, akár helyszini eljárást igénylő, akár ilyent nem igénylő változási jegyzékekről a F. H. Ö.-höz csatolt 25. számú minta szerinti nyilvántartást vezet, amelynek fejjelírásait előbb a csatolt 2. számú mintának megfelelően kiigazítja.

(2) A F. H. Ö.-höz csatolt 42. számú minta szerinti nyilvántartás vezetése 1931. év végével megszűnik.

(3) Az (1) bekezdésben említett nyilvántartást községenként tagozva kell vezetni. Az egyes községek neve mellett fel kell tüntetni, hogy az 1. régi felmérésű, nem betétes község, 2. új felmérésű, még nem betétes, régi helyrajzi számozású község, 3. betétes, régi helyrajzi számozású község, 4. új felmérésű, még nem betétes, új helyrajzi számozású község és 5. betétes, új helyrajzi számozású község. (V. ö. még a 3. §. (1) bekezdéséhez fűzött „Jegyzet“-tel.)

(4) Az ugyanegy községre vonatkozó változási jegyzékeket a földmérési felügyelőségtől való érkezésük, vagy a földadónyilvántartási biztos által történt elkészítésük sorrendjében kell — tartalmukra való tekintet nélkül — a nyilvántartásba bejegyezni. Az év végén, az utolsónak bevezetett változási jegyzék után, a nyilvántartásba jegyzett változási jegyzékek sorát vízszintes vonallal le kell zárni. Az új évben a folyószámozást 1-től újra kell kezdeni.

(5) A pénzügyigazgatóság minden változási jegyzéket címlapján a nyilvántartás folyószámával megjelöl. Ha a 16. §-ban tárgyalt, vagy más esetben kataszteri helyszinelési felügyelőség jár el, a pénzügyigazgatóság a földmérési felügyelőségtől érkezett változási jegyzéket már sorszámmal megjelölve adja át a kataszteri helyszinelési felügyelőségnek. Ha pedig a változási jegyzéket a kataszteri helyszinelési felügyelőségnek kell elkészítenie, az alkalmazandó sorszámmat a pénzügyigazgatóság a munkálatok átadását kísérő átiratban közli a felügyelőséggel.

(6) A helyszini eljárást nem igénylő változási jegyzékeket iktatás nélkül végig a nyilvántar-

tás folyószáma alatt kell kezelni, míg a helyszíni eljárást igénylő változási jegyzékeket a pénzügyigazgatóság általános iktatójában iktatni kell és a nyilvántartásba vezetett feljegyzések mellett iktatószámok alatt kell tovább kezelni.

28. §.

(1) A községi előljárásnak (városi adóhivatalnak) az (a gyakorlatból egyébként is kiveszett) kötelessége, hogy a több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészletből megosztás folytán keletkezett új földrészletek minőségi osztályát a helyszínén állapítja meg, a régi felmérésű, nem betétes községekben is megszűnik. (Betétes, vagy új felmérésű, de még nem betétes községekben a fenti kötelességet megszüntetik a 11. §. (1) és (3) bekezdésében foglaltak.)

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakhoz képest a régi felmérésű, nem betétes községekben (ahol tehát a földmérési felügyelőség a birtokmegosztásokról változási jegyzéket nem készít), a községi előljárásság (városi adóhivatal) az I. számú nyilvántartási jegyzék változás utáni oldalán a több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészletből megosztás folytán keletkezett új földrészletek kataszteri tiszta jövedelmét a változás előtti állapot szerint számítja ki és minőségi osztályokat a helyszínén nem állapít meg. A gyakorlatban már eddig is ez volt a szabály. Az új földrészletek minőségi osztályának helyszíni megállapítása iránt a jelen rendelet 24. §-ának (3) bekezdése intézkedik.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben foglaltakból kifolyólag nem nyernek többé alkalmazást a F. H. Ö. 18. §-ának 10. pontjához fűzött utasítás (10) bekezdésének 14. pontja, 15. pontjának utolsó előtti mondata: „Ha a megosztás alá került földrészlet” stb., 18., 19., 20. pontja, 22. pontja a 14. pontra hivatkozó részében, 23. b) pontjának első mondata. Ugyancsak tárgytalan a (23) bekezdés 3. pontjának első mondata is.

29. §.

(1) Részletes felmérést, mérnöki műszaki helyszínelést vagy kiegészítő munkálatokkal kapcsolatos tagosítást követő becslési helyszínelés alkalmával a F. H. Ö. 18. §-ának 1. pontjához fűzött utasítás (21) bekezdésében tárgyalt esetekben a kataszteri helyszínelési becselőbiztos a megosztást a földadókataszteri munkálatokba nem jegyzi be, hanem ezeket a megosztási eseteket I. számú nyilvántartási jegyzék nyomtatványon „Felmérendők jegyzéké”-be foglalja.

(2) Ugyanigy jár el a kataszteri helyszínelési becselőbiztos a F. H. Ö. 18. §-ának 1. pontjához fűzött utasítás (35) bekezdésében és a (36) bekezdés 1. pontjában tárgyalt esetekben, de csak akkor, ha nagyobb kiterjedésű alaprészleteknek vagy alrészleteknek egy részében észlel adótárgy- vagy mivelési ág változást és a

változás által érintett terület nagyságát becslés útján kielégítő pontossággal megállapítani nem lehet.

(3) Kisebb alaprészletek vagy alrészletek területében talált adótárgy- vagy mivelési ág változásoknál a területet ilyenkor is csak becslés útján kell megállapítani. *Az adótárgy- vagy mivelési ág változás folytán keletkezett új alrészleteknek helyrajzi számokkal való megjelölése tekintetében a 18. §. (4) bekezdésében foglaltak az irányadók.*

(4) A (2) és (3) bekezdés eseteiben a kataszteri helyszínelési becselőbiztos köteles a keletkezett új mivelési ág határvonalát a kataszteri birtokvázlatba íróval megközelítő pontossággal berajzolni. Hasonlóképp fel kell tüntetnie a birtokvázlaton azt az esetet is, amidőn valamely alrészletet megszüntet, illetőleg beolvaszt a szomszédos alrészletbe annál fogva, mert az addig különböző mivelési ágba tartozott földrészletek ugyanegy mivelési ágba kerültek.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben említett „Felmérendők jegyzéké”-ben a kataszteri helyszínelési becselőbiztos mindenkor köteles felüntetni a változás utáni oldalon a birtokmegosztás folytán keletkezett új földrészleteknek becslésen vagy más adatokon alapuló területét, ugyanigy az adótárgy- vagy mivelési ág változás folytán keletkezett új földrészleteknek becslés útján (vagy más módon) megállapított területét. Mind a két esetben az osztályba sorozás alkalmával meg kell állapítani és a változás utáni oldalra be kell jegyezni a *keletkezett új földrészletek* mivelési ágát és minőségi osztályát, mert ennek elmulasztása alosztályozott földrészleteknél felesleges újabb helyszíni kiszállást von maga után.

(6) A birtokvalósítás és az osztályba sorozás befejezése után a kataszteri helyszínelési becselőbiztos a „Felmérendők jegyzéké”-t a községből közvetlenül a területileg illetékes állami földmérési felügyelőségnek megküldi.

(7) Ha az új földadókataszteri munkálatok ellen az I. számú felszólalási jegyzékben olyan tárgy felszólalást adtak be, amely valamely birtoktest megosztását teszi szükségessé, ezt az I. számú felszólalási jegyzéket is meg kell küldeni a területileg illetékes földmérési felügyelőségnek.

(8) A földmérési felügyelőség a „Felmérendők jegyzéké”-ben, valamint az I. számú felszólalási jegyzékben foglalt megosztásokat mérnöki helyszíni nyilvántartási uton soronkívül, haladéknélkül szabályszerűen elintézi, az irodai elintézését a készítendő birtokváltozási jegyzékben végrehajtja és a vonatkozó „Változási jegyzéké”-t a kataszteri helyszínelési felügyelőségnek azonnal megküldi.

(9) A (8) bekezdésben tárgyalt „Változási jegyzéké”-t, valamint a II. számú felszólalási jegyzékbe foglalt felszólalások elintézésének

eredményét a kataszteri helyszínelési felügye-
lőség a földadókataszteri alaplátványokon
az eddigi szabályok szerint vezeti keresztül.

(10) Az (1)–(9) bekezdésben foglalt szabályo-
kat alkalmazni kell akkor is, ha betétes, vagy
új felmérésű még nem betétes községben föld-
feldarabolás, kiegészítő munkálatok nélküli tago-
sítás vagy más birtokrendezés történt és az ezt
követő birtokvalósítás vagy osztályba sorozás
alkalmával földrészek megosztásának szük-
sége állott elő. (Megjegyzendő, hogy kiegészítő
munkálatok nélküli tagosítás csak betétes köz-
ségben fordulhat elő.)

30. §.

(1) Ha részletes felmérés, mérnöki (műszaki)
helyszínelés, kiegészítő munkálatokkal kapcsola-
tos tagosítás alapján, vagy bármilyen más
okból új kataszteri telekkönyv készül, a meg-
felelő hasábkba be kell vezetni a kataszteri
tisztá jövedelmet, azt oldalankint leösszegezni
és összesíteni.

(2) A kataszteri birtokívek összesítését ezentul
csak egy példányban kell elkészíteni. A pénzügy-
igazgatóság a kataszteri helyszínelési felügyel-
ségtől vett birtokiv-összesítést a községi előjáró-
ságnak (városi adóhivatalnak) használatra ki-
adja.

31. §.

Az ideiglenes adómentességi igényeket, amig
a készlet tart, továbbra is az eddigi adótárgy-
és mivelési ág változási jegyzék nyomtatványban
(a F. H. Ö.-höz csatolt 26. számú minta) kell
tárgyalni.

32. §.

A szükséges „Változási jegyzék” nyomtat-
ványt (8119. raktári szám) szigorúan a szükség-
lethez ragaszkodva a m. kir. államnyomdában
kell megrendelni.

33. §.

(1) Az új felmérésű, de még nem betétes köz-
ségeknek (városoknak) előjáróságait (adóhiva-
talait), a pénzügyigazgatóság külön figyeme-
zeti a jelen rendeletben köteleességükre tett
teendőkre és általában ezekben a községekben
a községi (városi) földadónyilvántartás ellen-
őrzésére fokozott gondot fordít.

(2) Abból a célból, hogy a 6. §, a 7. §. (1) és
a 8. §. (5) bekezdése értelmében a feleknek
visszaadott okiratok alapján felvett birtokos-
változások valódisága és helyessége ellenőrizhető

legyen, a községi földadónyilvántartás megvizs-
gálása alkalmával az eljáró tisztviselő jogosult
az érdekelteket megidézni és őket az okirat fel-
mutatására felszólítani.

34. §.

Ennek a rendeletnek a célja a változások
átvezetésének gyorsításán kívül az, hogy a
világháború alatt s az azt követő időben hiányo-
san nyilvántartott földadókataszteri alaplátvány-
latok helyessége helyreállítsák és a pénzügy-
igazgatóságnál őrzött földadókataszteri munkála-
tok s a községnél (városnál) őrzött kataszteri
birtokívek közt a területi és kataszteri tiszta-
jöveldmi adatok tekintetében összhangot
teremtjen. Éppen ezért a 23.—26. §-okban
előírt átvezetések pontos végrehajtására igen
nagy súlyt helyezek s azt a végrehajtó közegek
legszigorubb köteleességévé teszem. Ha az átveze-
tések során a szükséges mérnöki I. számú nyil-
vántartási, vagy községi I. számú nyilvántartási
jegyzékek valamelyike hiányoznék, annak felku-
tatása iránt mindent el kell követni. Szükség
esetében a hiányzó jegyzék pótlása iránt az
illetékes állami földmérési felügyelőséghez, ille-
tőleg a községi előjárósághoz (városi adóhiva-
talhoz) kell fordulni. Általában az átvezetések
során jelentkező akadályokat minden lehető erő-
vel el kell hárítani, szükség esetében pedig a
pénzügyminiszterhez kell jelentést tenni.

35. §.

(1) Jelen rendelet azonnal hatályba lép.
Hatályba lépésével a F. H. Ö.-höz fűzött 1927.
évi 10.000. számú utasításnak mindazok a
rendelkezései, amelyek a jelen rendeletben fog-
lalt rendelkezésekkel ellentétesek, érvényüket
vesztik.

(2) Budapest székesfőváros területére a ha-
tálybalépés időpontját külön rendelettel fogom
megállapítani.

(3) A pénzügyigazgatóságoknak és a kataszteri
helyszínelési felügyelőségeknek kiadott 1927. évi
45.516. számú *kísérő könyvmatos* rendelet (nem
a Pénzügyi Közlöny 1927. évi 22. számában
megjelent azonos számú és II. függelék-ként
idecsatolt rendelet) hatályon kívül helyeztetik.

Budapest, 1932. évi március hó 31-én.

a miniszter helyett:

Dr. Vargha Imre s. k.
államtitkár.

I. függelék az 1931. évi 131.500. XIII. a. számú rendelethez.

54.953/1931. szám.

XIII/b.

Tárgy: Mérnöki nyilvántartási jegyzék helyett „Változási jegyzék” rendszeresítése.

Valamennyi m. kir. állami földmérési felügyelőségnek és a m. kir. állami földmérési térképtárnak.

Az 1894. évi április hó 9-én 9.324. szám alatt kelt rendelettel kiadott, „Eljárási Utasítás” 34. §-ával rendszeresített „mérnöki nyilvántartási jegyzéket” megszüntetem s helyette a földadó-nyilvántartás részére „Változási jegyzék” szerkesztését rendelem el.

Jelen rendeletem vételét követő hó 1-étől tehát mérnöki nyilvántartási jegyzék helyett változási jegyzéket kell szerkesztetni. Utasítom, hogy a 27. raktári szám alatt kezelt új nyomtatványt a szükséges mennyiségben az állami nyomdától azonnal rendelje meg.

A változási jegyzéket akképp kell szerkesztetni, hogy változás előtti oldala a földadó munkálatok adatainak feleljen meg.

A változásnak pusztán irodai elintézése alkalmával a művelési ágak rovatait a jegyzéknek úgy a változás előtti, mint a változás utáni oldalán *kitöltetlenül kell hagyni* s a részletek, illetőleg újabb munkálatokban az alrészletek területeit csak a „Terület összesen” rovatba kell bevezetni.*

A változásnak helyszini elintézése alkalmával a művelési ág-rovatokat a jegyzék mindkét oldalán szabályszerűen ki kell tölteni, vagyis a részletek, illetőleg alrészletek területeit a változás előtti oldalon a földadómunkálatban talált művelési ágnak megfelelő rovatokba, a változás utáni oldalon pedig a tényleges művelési ágnak megfelelő rovatokba is be kell vezetni.

A telekkönyvi jogerős végzéssel jóváhagyott és irodailag elintézett birtokmegosztásokról szóló változási jegyzék nem minden változási esetről külön-külön, hanem több változási esetről folytatólágosan szerkesztendő. Nagyobb községekéről, nagyobb számú változások esetén *havonként* csekélyebb számú változások esetén 2—3 *havonként*, vagy *jélevenként*, esetleg csak évenként, ez esetben azonban legkésőbb november hó 10-én kell a változási jegyzéket továbbítani. Az egy hónapban lezárt változási jegyzéket a következő hó 10-ig kell az illetékes hatósághoz megküldeni.

A változási jegyzék *önértőleg minden községről külön-külön szerkesztendő. Ezenkívül külön-külön változási jegyzékbe kell foglalni a felméréndők jegyzékébe felvett változásokat, a betétszerkesztési VI. és XVI. számú jegyzék alapján elintézett változásokat, továbbá nagyobb birtokfelosztások, birtokrendezések, határátcsatolások, adótárgy- és művelési ág változások helyszini elintézése folytán előállott változásokat, valamint a telekkönyvi jogerős végzéssel jóváhagyott és a helyszinén bemért megosztásokat.*

A változási jegyzék címlapjának 1. pontjában, a megfelelő szavak aláhúzása által mindenkor ki kell tüntetni azt, hogy a változás „irodailag intéztetett-e”, el, vagy a „helyszinén méretett be.”

A változási jegyzék hasábonként és oldalanként leöszszegezendő s az oldalak ismétlése után a mérnöki nyilvántartási jegyzékre előírt módon záradékolandó.

Azokban a változási jegyzékekben, amelyek jogerős telekkönyvi végzéssel jóváhagyott változásokról készülnek, a jegyzék 19. rovatába a vonatkozó végzés telekkönyvi iktató számát be kell jegyezni. Végzésenként a területi összesítést a 19., illetőleg 38. hasábjában kell eszközölni.

Bár jelen rendeletem értelmében a jogerős telekkönyvi végzések eseteit tartalmazó változási jegyzékek hosszabb-rövidebb időközökben továbbítandók, mindazonáltal a telekkönyvi vázrajzok visszaküldése továbbra is a 67.434/1930. szám alatt kiadott rendeletem értelmében, vagyis esetenként és nem csoportosan fog történni.

Ennek folytán a vázrajzok egyöntetű kezelése végett elrendelem, hogy a jogerős végzés elintézése és az abban foglalt megosztásnak az előre felfektetett változási jegyzékben való bevezetése után a végzéshez tartozó vázrajzot a telekkönyvi hatóságnak azonnal vissza kell küldeni s ezt a körülményt az ügyiratban, valamint az iktatókönyvben fel kell jegyezni. A változási jegyzéknek későbbi időpontban történő továbbítását úgy az egyes ügyiratokon és az iktatókönyvben, valamint a birtokváltozási jegyzék megfelelő tételeinél is fel kell jegyezni.

A vonatkozó átirat-blanketták egyöntetűen megállapított szövege jelen rendeletem folytán változott eljáráshoz képest megfelelően módosítandó.

Budapest, 1931. évi május hó 12-én.

A miniszter rendeletéből:

Szilágyi s. k.
miniszteri tanácsos.

* *Jegyzet:* A földadó alá nem eső területek minőségét a 17—18., illetőleg a 34—35. hasábjokban kell feltüntetni.

fontos

A m. kir. pénzügyminiszter 1927. évi 45.516. számú rendelete a földrészletek alakítása és azoknak helyrajzi számozása tárgyában.

(Valamennyi m. kir. állami földmérési felügyelőségnek, a m. kir. állami földmérési térképtárnak, a m. kir. állami háromszögölő hivatalnak.)

A földrészletek alakítását és azoknak helyrajzi számozását illetően az 1904. évi december hó 17.-én 1.583. szám alatt kelt rendelettel kiadott „Utasítás” 73. és 224—230. §-ait, valamint az 1913. évi 92.692. szám alatt kiadott rendeletet az 1927. évi május hó 1-től kezdődő hatállyal a következőkben módosítom:

I. Részletes felmérésnél.

1. Alaprészlet.

A természetben összefüggő egészet alkotó s bármily csekély területű minden olyan ingatlant, amelynek minden részére a tulajdoni viszony azonos, önálló földrészletként (alaprészlet) kell felvenni. Pl. a természetben összefüggő területen lévő ház, udvar és kert, ha egyetlen természetes vagy jogi személynek kizárólagos tulajdonában van, önálló részletet alkot; de önálló részletet alkot akár ez, akár pl. a természetben összefüggő területen lévő, szántó és rét s általában különböző mívelési águ terület akkor is, ha két vagy több személynek osztatlan közös tulajdonában úgy van, hogy az említett terület mindenik részére nézve a tulajdonjog az egyes tulajdonostársat azonos arányban illeti meg, pl. A-t a terület minden részére egyharmad, B-t kétharmad, avagy A-t egyötöd, B-t kétötöd, C-t egyötöd és D-t egyötöd, avagy A-t kéttized, B-t négytized, C-t háromtized és D-t egytized stb.

Ha azonban a természetben összefüggő pl. szántó és rét tekintetében a tulajdonjogi viszony különböző, akkor külön önálló alaprészletekről van szó; pl. ha a szántóból A-t kétharmad és B-t egyharmad, a rétből A-t egynegyed és B-t háromnegyed illeti, akkor habár a szántó és rét a természetben összefügg, sőt a tulajdonosok is azonosak, a szántó is külön alaprészlet s külön alaprészlet a rét is, mert különböző tulajdoni hányadrészben illeti a tulajdonjog a tulajdonostársakat.

De ha a természetben összefüggő terület azonos mívelési águ is, de annak testileg elkülönített darabja másé, mint a másik darab, akkor is külön-külön alaprészletekről van szó.

2. Alrészlet.

Az egyes alaprészleten belül különböző mívelési ágak szerint elkülönülő vagy adómentes (földadó alá nem eső) területrészek szintén felméretnek és térképeztetnek, azonban nem alaprészletekként, hanem csak alrészletekként jelentkezhetnek.

3. Alap- és alrészletek rajzi megjelölése.

Az előző 1. és 2. pontban mondottakra tekintettel már a rajzi megjelölésnél is különbséget kell tenni az alaprészletek és alrészletek között olyképen, hogy az alaprészletek teljes vonallal, az alrészletek pedig *pontozott* vonalakkal határolandók a térképeken. A felvételi előrajzokon és birtokvázlatokon ez a megjelölés nem szükséges, minthogy a vastag és vékony vonalak alkalmazása a különbséget az alaprészletek és alrészletek határai között már ugyis kellőképen szemlélteti. A pontozott vonalaknak térképi alkalmazása kötelező minden alrészlet határvonalára nézve, (tehát esetleg az ugyanazon alaprészlethez tartozó utakra, patakokra stb. is, kivéve az épületeket, hidakat, átereszket és az ugyanazon alaprészlethez tartozó egyéb kisebb tereptárgyakat, amelyeknek hovatartozását kapcsolójellel kell megjelölni.

A mívelési ágakra nézve az „Utasítás” 73. §-ában megállapított legkisebb területi szabványt az alrészletek alakításánál kell alkalmazásba venni.

4. Az alaprészletek számozása.

Az alaprészletek minden községben 1-től kezdődő folyószámokkal lesznek megjelölendők.

Az alaprészletek alakításánál tehát az első szempont az, hogy az azonos tulajdoni viszonyban lévő összefüggő földterület egy részlet-számmal láttassék el. Nem tekinthető össze függőnek az azonos tulajdoni viszonyban álló az a földterület, amelyet másnak a tulajdonában lévő ut, árok, vasút, csatorna, közhatósági rendelkezés alatt álló víz, vizmosás stb. két vagy több részre oszt.

Ehhez képest tekintet nélkül arra, hogy az elválasztott részek között a közvetlen közlekedés gátolva van-e vagy nincsen és hogy az elválasztott részek az okszerű gazdálkodás megvan-e nehezítve vagy nincsen, az ingatlanak

egyes elválasztott részeit külön részletekként kell kezelni. — Nagyobb uradalmi birtokoknál a tulságosan nagy területű és sok mívelési ágból — tehát alrészletekből — álló alaprészleteknél, amennyiben idegen tulajdont képező utak, folyókkal stb. kisebb részekre osztva nincsenek, lehetőleg valamelyik természetes határoló vonal mentén (pl. fasor, ut, árok stb.) az összefüggő földterületet is több részletre kell bontani úgy, hogy egy alaprészletbe 15—20 alrészletnél többet nem szabad egyesíteni. Ilyen esetben az alrészlet határvonala, habár nem birtokhatár, a térképen és egyéb rajzi munkálatokban az alaprészletnek megfelelően húzandó ki.

Az „Utastítás“ 100. §-ában tárgyalt határ-részleteket továbbra is alaprészletekként kell kezelni és helyrajzi számmal ellátni, még akkor is, ha a környező szomszédos részletekkel azonos tulajdoni viszonyban állanak.

Külön alaprészletnek kell még tekinteni és ebből folyóan külön helyrajzi számmal kell ellátni az idegen birtokon épült felépítmények által elfoglalt területet az idegen területen lévő földalatti házak és pincék bejáratait (terület nélkül), valamint azokat a birtokrészeket is, amelyek nyilvános számadásra kötelezett társulatok javára telekkönyvileg feltüntetett szolgálmi joggal vannak megterhelve.

Az „Utastítás“ 228. §-ának első és második bekezdésében említett határrészletek külön alap-részletet alkotnak, míg az udvar területén avagy más adómentes (földadó alá nem eső) vagy adóköteles területen álló lakóházakat alrészletekként kell kezelni és megjelölni.

Új felmérésnél minden alaprészlet ábrájába a részletszám egyszer irandó be, kivéve a keskeny hosszú és nagyon szerteágazó ábrákat, amelyekbe az alaprészlet részletszámát az ábra több helyén kell beírni.

Ha az alaprészlet több szelvénybe (birtokvázlatoknál negyed lapba) esik, a részletszám minden szelvényben (illetőleg negyed lapban) kiirandó, ha csak arra hely van.

5. Az alrészletek számozása.

Az egyes alaprészleteken belül a mívelési ágak szerint elkülönülő területrészek, melyek a már hivatkozott „Utastítás“ 73. §-ában megállapított legkisebb területi szabványt elérik, alrészleteket alkotnak és az abc betűinek sorrendjében betűkkel jelöltetnek meg, kivéve az e, é, í, u, ü betűket. A betűk nem tört alakban, hanem a részletszám mellé írva alkalmazandók pl. 527a, 618c, stb.) Abban az esetben, amidőn a részletszám tört, az alrészlet betűje a tört mellé (és nem a nevezőbe) irandó (pl. $\frac{1517}{3}$ b, $\frac{2312}{5}$ d, stb.) A mívelési ágak szerint elkülönülő azok a területrészek, amelyeknek területe a megállapított legkisebb területi szabványt el nem éri, a térképen fekete, a birtokvázlaton pedig piros kap-

csolójellel ahhoz a szomszédos alrészlethez csatoltatnak, melyhez jövedelmezőség tekintetében közelebb állanak.

Az alrészletek ábráiba az alaprészlet számának mellőzésével kizárólag csak az alrészlet vonatkozó betűjét kell bevezetni.

A fent hivatkozott „Utastítás“ 69., 70., 71., 72. és 73. §§-ainak azok az intézkedései, amelyek nem a fenti értelemben vett alaprészletekre vonatkoznak, az alrészletek alakításánál nyerne megfelelő alkalmazást.

Az „Utastítás“ 91. §-ában tárgyalt csatornák térképi feltüntetésekor a hozzájuk tartozó töltés koronáját, valamint a vízmedret pontozott vonallal kell megjelölni és egyuttal kapcsoló jellel jelezni, hogy az melyik alrészlethez tartozik.

6. Területek megállapítása.

A területszámítást az alaprészleten belül minden alrészletre kiterjedőleg kell elvégezni, tehát minden alrészlet területét külön meg kell állapítani és pedig az alrészlet területét a legnagyobb szabatoságot biztosító eljárással, míg az alrészletek területeit az alaprészlet már megállapított területének szoros betartása mellett. A földrészleti jegyzőkönyvben az alrészletek területei mellett az alaprészletek területe is feltüntetendő külön rovatban, ami a község összterületének megállapításánál az ellenőrzés céljait is szolgálja. A kataszteri telekkönyvben valamint a kataszteri birtokívekben az egyes mívelési ágaknál az alrészletek területei vezetendők be, a „terület összesen“ feliratu rovatban azonban csak az alaprészlet területét kell kimutatni.

7. Az alrészletek megjelölése a földadókataszteri munkálatokban.

Tekintettel arra, hogy a jövőben az alrészletek földadókataszteri célokat szolgálnak és azokat a telekkönyvi betétekben nem tüntetik ki akkor sem, ha azok nem kibecslés eredményei, hanem szabatos mérnöki eljárás útján állapítatnak meg, az alrészletek megjelölése azonosan történik akár a földmérési felügyelőségek által helyszíni eljárás, akár a kataszteri helyszínelési felügyelőségek vagy a földadónyilvántartás által kibecslés útján alakíttatnak is.

8. Az „Utastítás“ 227. §-ának alkalmazása az alap- és alrészletekre.

Az „Utastítás“ 227. §-át az alrészletek alakításánál és megjelölésénél kell alkalmazni kivéve a 6. pontnak az idegen mederbirtokban létesített védművekre és a 8. pontnak a vidéki és központi telekkönyvek szerint elkülönített csatorna és vasutrészekre vonatkozó rendelkezéseit, mikor az egyes részeket külön alaprészletekként kell kezelni.

9. *Kimaradt részletek.*

A részletszámozásból netán kimaradt alaprészletek az „Utasítás“ 230. §-ában megállapított eljárás szerint számoztatnak, míg alrészletek esetleges kimaradása esetén az alrészleteket jelölő betűk a természetes sorrend szerint az illető alaprészleten belül lévő összes alrészletekre nézve megváltoztatandók.

II. Mérnöki helyszínelésnél.

A községek egész területére kiterjedő mérnöki helyszínelés alkalmával a régi, helyszínelendő térképszelvények átszurásával új térképlapokat kell szerkeszteni s ezeken a mérnöki helyszínelés alkalmával talált tényleges állapotnak megfelelően, a részletes felmérés részére fentebb megadott utasítás szerint az alaprészletek határait teljes, az ezen belül a mivélségi ágak szerint elkülönülő területek (alrészletek) határait pedig fekete színű pontozott vonalakkal kell kihuzni. Az alaprészleteket és alrészleteket a részletes felmérés részére fentebb megadott utasítás értelmében kell számozni, illetőleg megjelölni. Ehhez képest a község egész határára kiterjedő mérnöki helyszínelés esetében a részletszámozás 1-től kezdődőleg újból hajtandó végre.

Ugyanez az eljárás alkalmazandó akkor is, ha valamely községben a község egész határára kiterjedő (általános) tagosítás hajtatik végre

és ahol a kiegészítő munkálatok elkészültével teljesen új földadókataszteri munkálatok készülnek, míg részleges tagosítás esetén az eddigi eljárás továbbra is fenntartandó.

III. Mérnöki nyilvántartásnál.

Jelen rendeletem a mérnöki nyilvántartásra egyelőre nem terjed ki, miért is a mérnöki nyilvántartásnál továbbra is az 1913. évi 92.692. szám alatt kiadott rendelet intézkedései a mérvadók.

Amennyiben azonban olyan munkálatokra nézve merülne fel mérnöki nyilvántartási eljárás szüksége, amelyeknél az alapmunkálatok már a jelen rendelet értelmében készültek, az alaprészletek és alrészletek alakításánál és megjelölésénél a jelen rendelet intézkedéseit kell alkalmazni; a megosztás folytán keletkezett új birtoktestek (új alaprészletek) megjelölésére az alaprészletek eredeti részletszámainak az 1913. évi 92.692. szám alatt kiadott rendelet értelmében alakított aláosztását kell alkalmazni, az egyes új alaprészleteken belül pedig az alrészleteket külön az abc betűivel (az e, é, i, u, ü betűk kivételével) kell megjelölni.

Budapest, 1927. évi június hó 14. napján.

Dr. Vargha Imre s. k.,
államtitkár.

III. függelék az 1931. évi 131.500. XIII. a. számú rendelethez.

81.805/1931.
XIII. a. szám.

Tárgy : A részletesen felmért, de még betétszerkesztés alá nem vont községek O. F. B. munkálatainak a földmérési felügyelőségek által való rendezése.

Santos

**Valamennyi m. kir. állami földmérési felügyelőségnek
és a m. kir. állami földmérési térképtárnak.**

Telekkönyvi betétekkel nem bíró községekben végrehajtott földfeldarabolás, vagy birtokrendezés esetében akkor, ha a telekkönyvi végzésben, vagy kiosztási földkönyvben foglalt földrészletek összes területe a kataszteri telekkönyv összes területétől eltérést mutat, az F. H. Ö. 18. §. 2. pontjához fűzött utasítás (25) bekezdésének 5. részében foglaltak szerint a földadómunkálatokban a végzés, illetőleg kiosztási földkönyv adatait kell felvenni, tekintet nélkül arra, hogy ezáltal a község egész területénél különbözet áll be. Ez az eljárás továbbra is fenntartható olyan községek esetében, ahol újabb részletes felmérés még nem történt.

Olyan községek esetében azonban, ahol a földadómunkálatok már újabb részletes felmérés alapján készültek, az átvezetés tekintetében az F. H. Ö. fenti rendelkezésétől eltérőleg az alábbiakat rendelem :

1. Földfeldarabolás vagy másnemű birtokrendezés esetében:

A magyar királyi pénzügyigazgatóságokat egyidejűleg utasítottam, hogy ha valamely községben az 1908 : XXXIX. t. c. hatálya alá eső birtokrendezések közül — az általános tagosítás kivételével — urbéri elkülönítés, legelőfelosztás vagy nagyobb mérvű parcellázás hajtatott végre, a hozzájuk érkezett telekkönyvi végzéshez tartozó vázrajzot és földkönyvet is szerezzék be s ezeket az illetékes földmérési felügyelőségnek küldjék meg.

a) A földmérési felügyelőség abban az esetben, ha az előbbi pontban felsorolt birtokrendezés vagy parcellázás *a részletes felmérés során már felmértetett*, a térképi és területi adatokat a telekkönyvi végzés, vázrajz és földkönyv adataival egyeztetni és azonosítási jegyzéket készít, vagy ha célszerűnek mutatkozik, az érvényben levő kataszteri helyrajzi számokat a földkönyv megfelelő helyén bevezeti. Amennyiben területi eltérések mutatkoznak s ezek irodailag el nem oszlathatók, a helyes adatok helyszíni eljárás útján állapítandók meg.

Ha eljárása során megállapítja, hogy a földadómunkálatba már felvett adatokat meg kell változtatni, amennyiben a változott esetek csak szórványosan fordulnak elő, csak a változott részletekről, egyébként pedig az egész felosztásról „Változási jegyzék”-et kell készíteni. A változási jegyzékbe felvett részleteket nemcsak a földrészleti jegyzőkönyvből, hanem a kiosztási földkönyvből is ki kell vezetni s a változásokra a telekkönyvi végzésen is utalni kell.

b) Ha a végrehajtott birtokrendezés vagy *parcellázás a felmérési munkálatokba felvéve nincs*, tehát még a földadómunkálatokban sem szerepel, ebben az esetben a kiosztott területet szabályszerű helyszíni nyilvántartás útján fel kell mérni s az egész kiosztásról „Változási jegyzék”-et kell szerkeszteni. Ebben az esetben a telekkönyvi végzés és földkönyv első oldalán piros tintával feljegyzendő :

„Érvénytelen, lásd évi változási jegyzéket”.

2. A földreformtörvény alapján végrehajtott birtokrendezés esetén.

A magyar királyi pénzügyigazgatóságok utasítottak, hogy telekkönyvi betétekkel nem bíró községben végrehajtott O. F. B. kiosztásról a hozzájuk érkezett *hitelesített* kiosztási földkönyvet az illetékes felügyelőségnek küldjék meg.

a) A földmérési felügyelőség abban az esetben, ha az O. F. B. kiosztás *a részletes felmérés alkalmával már felvétellett*, a felmérés adatait a kiosztási földkönyv és a korábbi rendelkezések értelmében odaküldött tervezési térkép adataival összehasonlítja. Ha a kiosztási adatok a részletes felmérés alkalmával figyelembe vétettek, ebben az esetben a felügyelőség a tervezési térképbe az érvényben levő helyrajzi számokat bevezeti, a részletek területeit egyeztetni s amennyiben a hitelesítési felülvizsgálat során területi változások eszközöltettek, ezeket a felmérési munkálatokon irodai nyilvántartási úton átvezeti és ezekről *változási jegyzéket szerkeszt* ; majd azonosítási jegyzéket

készít, vagy a kataszteri helyrajzi számokat a földkönyv megfelelő helyén bevezeti s a munkálatot a pénzügyigazgatóságnak a területi adatok helyességére és a megtörtént azonosításra vonatkozó értesítés kapcsán visszaküldi.

Ha az O. F. B. kiosztás a részletes felmérés alkalmával felvételre ugyan, azonban a kiosztási munkálatok hiánya miatt az adatok összehasonlítása nem történt meg, ebben az esetben a hitelesített földkönyv adatait a felmérési munkálatokba irodai nyilvántartás útján át kell vezetni s a kiosztásról „*Változási jegyzék*”-et kell készíteni.

Ha végül az O. F. B. kiosztás a részletes felmérés alkalmával felvételre ugyan, de a kiosztási munkálat hiánya miatt az adatok összehasonlítása meg nem történt s a hitelesített földkönyv adatai és a felmérési adatok között akár az egyes részletek területében, akár összterületileg olyan mérvű eltérés mutatkozik, mely irodailag megnyugvásra el nem osztható, a felmérés adatait a hitelesített adatokkal helyszíni eljárás útján kell összehangba hozni. A földadónyilvántartás részére ebben az esetben is önrértőleg *változási jegyzéket* kell készíteni.

b) Ha az O. F. B. kiosztás a felmérési munkálatokba felvéve nincs, akkor a hitelesített kiosztást helyszíni nyilvántartás útján fel kell mérni s a földadónyilvántartás részére *változási jegyzéket* kell készíteni.

Minthogy az ilyen kiosztásokról a felügyelőség számszerű adatokkal ellátott tervezési térképpel rendelkezik, a helyszíni eljárásnak csupán olyan mérési adatok beszerzésére kell szorítkozni, mely lehetővé teszi, hogy a kiosztott terület kerete a felmérés keretébe pontosan beilleszthető legyen s a részletek térképezését, ahol csak lehetséges, a tervezési térkép és földkönyvi méretek alapján kell megejteni.

Végül meghagyom a földmérési felügyelőségnek, hogy a folyamatban levő O. F. B. kiosztások felülvizsgálata során legyen figyelemmel arra, hogy az illető községben a részletes felmérés megtörtént-e vagy nem s ha megtörtént, a kiosztási és földmérési adatok közötti összehangot már a felülvizsgálat alkalmával helyre kell állítani, ha pedig még nem történt meg, a helyszíni vizsgálat során a régi felvételi kerettel való összefüggés szempontjából annyi ellenőrző mérést kell eszközölni, hogy a kiosztás az állami földmérés térképein újabb helyszíni kiszállás nélkül ábrázolható legyen.

Telekkönyvi betétekkel bíró községekben az O. F. B. kiosztások mérnöki nyilvántartási elintézése tekintetében az eddigi rendelkezések mérvadók.

Budapest, 1931. évi július hó 5-én.

A miniszter rendeletéből :

Szilágyi s. k.

miniszteri tanácsos.

I. számú minta az 1931. évi 131.500. számú pénzügyminiszteri rendelethez.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

..... nyilvántartási szám.
19....

Tárgy : község (város) 19.... évi számú változási jegyzéke.

Hivatkozási szám :

Melléklet : drb.

Határidő : 30 nap.

EREDETBEN.

Városi adóhivatalnak Községi előljárásának Körjegyzőségnek

..... község (város) 19.... évi számú változási jegyzékét — a vonatkozó drb. telekkönyvi végzéssel együtt — az 1931. évi 131.500. számú pénzügyminiszteri körrendelet 11. §-ának (3) bekezdésében foglaltak végrehajtása végett kiadja a m. kir. pénzügyigazgatóság azzal az utasítással, hogy :

az adótárgy- vagy mívelési ág változás folytán már korábban megosztott földrészeleknél a helyszínen vagy az érdekeltek meghallgatása útján állapítsa meg, hogy a változás utáni oldalon a mérnöki megosztás folytán keletkezett új földrészelekből mennyi terület melyik mívelési ágba tartozik. A mérnöki megosztás után keletkezett új földrészelekből az adótárgy- vagy mívelési ág változás figyelembevétele folytán előállott további földrészeleket a fenthivatkozott körrendelet 11. §-a (3) bekezdésének 1. pontjában előírt módon jelölje meg. Ezután a változási jegyzék 23—31. hasábjait a változás előtti állapot adatai szerint töltsse ki és ugyanezen adatok szerint a kataszteri tiszta jövedelmet is számítsa ki. A több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészelekből megosztás folytán keletkezett új földrészelek kataszteri tiszta jövedelmét is a változás előtti állapot szerint kell kiszámítani. A 24—31. és a 33. hasábjakat összegezze le és összesítse,

a változási jegyzék 5—14. és 16—18. hasábjait a fejfelírásoknak megfelelően a vonatkozó kataszteri birtokivekből töltsse ki, a 7—14. és 16. hasábjakat összegezze le és összesítse. Ezután a változás utáni oldalon a változás előtti állapot adatai szerint a 23—31. hasábjakat is töltsse ki és ugyanezen adatok szerint a kataszteri tiszta jövedelmet is számítsa ki. A több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészelekből megosztás folytán keletkezett új földrészelek kataszteri tiszta jövedelmét is a változás előtti állapot szerint kell kiszámítani. A 24—31. és a 33. hasábjakat összegezze le és összesítse. Ha a változási jegyzék változás előtti oldalán található földrészlet megelőzőleg történt adótárgy- vagy mívelési ág változás folytán megosztott és a kataszteri birtokivben már két vagy több földrészlet alakjában szerepel, a helyszínen vagy az érdekeltek meghallgatása útján állapítsa meg, hogy a változás utáni oldalon a mérnöki megosztás folytán keletkezett új földrészelekből mennyi terület melyik mívelési ágba tartozik. A mérnöki megosztás után keletkezett új földrészelekből az adótárgy- vagy mívelési ág változás figyelembevétele folytán előállott további földrészeleket a fenthivatkozott körrendelet 11. §-a (3) bekezdésének 1. pontjában előírt módon jelölje meg,

a változási jegyzék 6. és 16—18. hasábjait a kataszteri birtokivekből töltsse ki, a 16. hasábjakat összegezze le és összesítse. Ezután a változás utáni oldalon a változás előtti állapot adatai szerint a 23. hasábjakat töltsse ki, illetőleg a 33. hasábjában ez adatok szerint a kataszteri tiszta jövedelmet is számítsa ki. A több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészelekből megosztás folytán keletkezett új földrészelek kataszteri tiszta jövedelmét is a változás előtti állapot szerint kell kiszámítani. A 33. hasábjakat összegezze le és összesítse.

Ha a változási jegyzék változás utáni oldalán megosztás folytán keletkezett szabványon aluli területek olvasztattak be, a kataszteri tiszta jövedelem kiszámítását a fenthivatkozott körrendelet 11. §-ának (6) bekezdésében foglaltakra való figyelemmel végezze el.

A változási jegyzékben foglalt változásokat az I. számú nyilvántartási jegyzékbe azonnal vegye fel és a vonatkozó kataszteri birtokiveken szabályszerűen vezesse keresztül. Ennek megtörténtét a változási jegyzék címlapjára nyomtatott IV. alatti záradékban igazolja.

Ha a változási jegyzékhez csatolt telekkönyvi végzés a jegyzékben tárgyalt birtokmegosztásokon kívül valamely másik földrészletnek birtokmegosztás nélküli átruházását vagy átszállását is tárgyalja és ezt még nem vette volna fel az I. számú nyilvántartási jegyzékbe és a vonatkozó birtokiveken nem vezette volna keresztül, ezt a földrészletet most vegye fel az I. számú nyilvántartási jegyzékbe és a vonatkozó birtokiveken szabályszerűen vezesse keresztül. Ennek megtörténtét a végzés hátlapján az előírt záradékkal igazolja.

A változási jegyzékben előforduló, több minőségi osztályba sorozott (alosztályozott) földrészletből megosztás folytán keletkezett összes (tehát 1 kataszteri holdnál akár kisebb, akár nagyobb) új földrészleteket vegye fel a folyó évi II. számú nyilvántartási jegyzékbe és annak tételszámát a változási jegyzék 38. hasábjába jegyezze be.

A kiadott változási jegyzéket közszemlére kitenni nem kell.

A változási jegyzéket — és a hozzácsatolt telekkönyvi végzéseket — a fentiek szerint záradékolva 30 nap alatt feltétlenül terjessze vissza.

..... 19.... évi hón.

A nem szükséges szövegrész törlendő.

..... szám.

Tárgy : község (város) 19.... évi számú változási jegyzéke.

Hivatkozási szám :

Melléklet : db.

EREDETBEN.

A m. kir. pénzügyigazgatóságnak

.....

A benti rendelet végrehajtása után — a vonatkozó telekkönyvi végzésekkel együtt — felterjesztem. A kataszteri tiszta jövedelem végösszegében a változás előtti és a változás utáni állapot közt mutatkozó K f különbséget a megosztás folytán keletkezett szabványon aluli területek beolvasztása idézte elő.

..... 19..... hón.

jegyző.
tanácsnok.

A nem szükséges szövegrész törlendő.

